

**UCHWAŁA NR LXXV/1568/24
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 21 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021 - 2023” za 2023 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz.40 ze zm.) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.) w wykonaniu uchwały nr XXXIII/723/21 Rady Miasta Katowice z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021-2023”

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji w 2023 roku „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021-2023” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Maciej Biskupski

Załącznik do uchwały Nr LXXV/1568/24

Rady Miasta Katowice

z dnia 21 marca 2024 r.

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2021-2023 ZA 2023 ROK**

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Opis przedsięwzięć realizowanych w 2021 roku w podziale na poszczególne priorytety, cele szczegółowe i zadania	3
Priorytet 1 Wspieranie funkcjonowania rodziny	3
Cel szczegółowy 1. Wsparcie systemowe środowiskowe i instytucjonalne rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych – doskonalenie warunków udzielania wsparcia środowiskowego	3
Priorytet 2 Wspieranie edukacji, rozwoju dzieci i młodzieży, organizacja wolnego czasu	14
Cel szczegółowy 1. Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	14
Cel szczegółowy 2. Promowanie i wspieranie uzdolnionych uczniów	18
Cel szczegółowy 3. Wzbogacanie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży	18
Cel szczegółowy 4. Sport, rekreacja i wypoczynek	22
Priorytet 3 Wspieranie funkcjonowania rodzin ze specyficznymi trudnościami, stanowiącymi zagrożenia rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci	28
Cel szczegółowy 1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	28
Cel szczegółowy 2. Profilaktyka i leczenie uzależnień	29
Priorytet 4 Przeciwdziałanie ubóstwu rodzin z dziećmi i zabezpieczenie socjalne	31
Cel szczegółowy 1. Zapobieganie ubóstwu rodzin, w tym: niepełnych, o niskich dochodach, wielodzietnych	31
III. Podsumowanie i rekomendacje	33
IV. Źródła finansowania programu	34

Wstęp

Gminny program wspierania rodziny na lata 2021 - 2023 wynika z potrzeby podnoszenia jakości funkcjonowania systemu wspierania rodziny oraz podejmowania zintegrowanych działań wspierających dziecko i rodzinę, zmierzających do deinstytucjonalizacji, głównie poprzez utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej. Celem głównym Programu jest rozwijanie lokalnego systemu wsparcia rodziny.

II. Opis przedsięwzięć realizowanych w 2023 roku w podziale na poszczególne priorytety, cele szczegółowe i zadania

Priorytet 1 Wspieranie funkcjonowania rodziny

Cel szczegółowy 1. Wsparcie systemowe środowiskowe i instytucjonalne rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych – doskonalenie warunków udzielania wsparcia środowiskowego.

Zadanie 1. Prowadzenie pracy socjalnej ukierunkowanej na wspieranie rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

Pracownicy socjalni dokonują systemowej diagnozy rodziny, badając jej możliwości samodzielnego przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, budują wraz z nią plan pomocy i podejmują różne formy pracy socjalnej, ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów i usamodzielnienie rodzin z różnymi dysfunkcjami. Ścisłe współpracują ze specjalistami i konsultantami w opracowaniu diagnozy, planowaniu i prowadzeniu pracy socjalnej. Pracownicy socjalni tworzą i realizują programy dla grup z konkretnymi problemami, które mają charakter grup wsparcia lub grup samopomocowych, przy wykorzystaniu wolontariatu i zasobów dzielnicy. Pracownicy socjalni współpracują z działającymi w dzielnicy instytucjami, organizacjami, w celu lepszego rozeznania potrzeb i organizowania pomocy. Ważną formą aktywizacji społeczności lokalnej jest wspieranie i współpraca z organizacjami pozarządowymi. Pracownicy socjalni wraz z organizacjami i grupami nieformalnymi współtworzą politykę pomocy społecznej w dzielnicy.

Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz na podstawie wywiadu środowiskowego stworzenie holistycznej diagnozy. Opracowana diagnoza jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną.

Pracownicy socjalni prowadzą także procesy usamodzielniania wychowanków opuszczających specjalistyczne ośrodki wychowawcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze. Mając na uwadze podniesienie jakości świadczonych usług, pracownicy socjalni rozwijają realizowane już metody pracy oraz podejmują nowe zadania tj.:

- współpracę ze specjalistami zatrudnionymi w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach, w szczególności psychologami, konsultantami do spraw uzależnień, przemocy w rodzinie, zaburzeń psychicznych, konsultantami do spraw prawnych, koordynatorami pieczy zastępczej oraz asystentami rodziny w celu realizacji długofalowego planu pomocy,
- współpracę z Policją, w ramach której odbywają się cykliczne spotkania Grup Roboczych, a od października 2023 roku spotkania Grup Diagnostyczno-Pomocowych w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty”, mające na celu wymianę informacji, ustalanie wspólnych działań na rzecz środowisk zagrożonych przemocą oraz działania mające charakter interwencyjny,
- udział w spotkaniach z asystentem rodziny, na których omawiana jest praca z rodziną w ramach usługi asystenta rodziny oraz dzielone są zadania do realizacji przez asystenta i pracownika socjalnego oraz innych specjalistów - członków zespołu skierowane na poprawę funkcjonowania rodzin,
- ustalanie programu usamodzielnienia z wychowankami placówek opiekuńczo-wychowawczych i placówek specjalistycznych oraz monitorowanie realizacji programu, a także przyznawanie i rozliczanie pomocy finansowej na usamodzielnienie, kontynuację nauki oraz pomocy rzeczowej,
- współpracę z przedstawicielami szkół, przedszkoli, żłobków, poradni psychologiczno-pedagogicznych nakierowaną na zaspokojenie potrzeb dzieci,
- udział w zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej,

- udział w zespołach dotyczących pełnoletnich wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych nadal w nich przebywających,
- udział w posiedzeniu dotyczącym oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, o którym mowa w art. 130 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- współpracę z parafiami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej,
- współpracę z właścicielami i administratorami lokali mieszkalnych,
- utrzymywanie stałej współpracy z przychodniami, szpitalami, mającej na celu zaspokojenie potrzeb klientów i udzielenie odpowiedniego wsparcia,
- realizację środowiskowych form pracy socjalnej,
- pełnienie funkcji opiekuna prawnego dla osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej, kuratora dla osoby częściowo ubezwłasnowolnionej, doradcy tymczasowego,
- udział w działaniach akcyjnych, takich jak np.: Wigilia organizowana przez Zakon Maltański w formie kierowania osób, Złot Rodzin Abstynenckich w Małym Cichym organizowany przez Trzeźwościowe Stowarzyszenie Kulturalno-Turystyczne,
- rozpoznawanie sytuacji rodzin pod kątem występowania problemu uzależnienia od alkoholu oraz w ramach możliwości obejmowanie pracą socjalną z równoczesnym zgłaszaniem do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- typowanie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej do objęcia usługą asystenta rodziny, a następnie prowadzenie rodzin objętych usługą metodą zespołu do spraw pracy z rodziną,
- podejmowanie działań interwencyjnych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobom zależnym oraz monitorowanie środowisk z dziećmi oczekującymi na umieszczenie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- kierowanie dzieci do udziału w koloniach organizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Kuratorium Oświaty,
- weryfikacja środowisk w sprawie złożonych wniosków o dodatek węglowy, dodatek dla gospodarstw domowych, dodatek elektryczny,
- zgłaszanie rodzin do corocznej akcji „Szlachetna Paczka”.

Mając na uwadze wspomaganie osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym, pracownicy socjalni inicjują i realizują programy dostosowane do potrzeb środowisk lokalnych.

W ramach powyższych programów specjaliści podejmują pracę w oparciu o zdiagnozowane już problemy, jak również podejmują szeroko rozumianą profilaktykę. Adresatami programów są rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, usamodzielniający się wychowankowie, osoby bezrobotne oraz osoby starsze i niepełnosprawne.

Zadanie 2. Świadczenie poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, świadczonego osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego w ramach zadania pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób, kierowane jest do mieszkańców Katowic, którzy mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód oraz w przypadku poradnictwa prawnego dodatkowo z wyłączeniem osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 945).

Zakres świadczonych usług:

- a) **poradnictwo prawne** realizowane poprzez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów,

- b) **poradnictwo psychologiczne** realizowane poprzez proces diagnozowania, profilaktyki i terapii,
- c) **poradnictwo rodzinne** obejmujące problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców Katowic (bez względu na ich sytuację dochodową), rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi realizowane było w 2023r. przez Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach oraz inne podmioty realizujące dla mieszkańców Katowic bezpłatne poradnictwo prawne. Prowadzone w ramach ich działalności zadania obejmowały diagnozowanie problemów osób/rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej, pedagogicznej i prawnej.

Poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne miało na celu wzmocnienie poczucia odpowiedzialności osób, rodziców za własną sytuację życiową, adekwatne spostrzeganie swoich problemów, a także zmianę stylu wychowania dzieci i zwrócenie uwagi na ich indywidualne potrzeby, dostarczanie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodziców. Poradnictwo pedagogiczne realizowane było również w ramach „Treningu Umiejętności Rodzicielskich” przez pedagoga Centrum Poradnictwa Specjalistycznego. Trening to cykl warsztatów związanych z podnoszeniem kompetencji rodzicielskich. Warsztaty kierowane były do rodziców, którzy w trakcie wychowywania dzieci napotykają na szereg trudności. Trudności te dotyczą zarówno porozumiewania się z dzieckiem, jak i egzekwowania ustalonych zasad, rozwiązywania pojawiających się konfliktów czy problemów wychowawczych. Spotkania przeznaczone były też dla tych rodziców, którzy nie radzą sobie z własnymi emocjami pojawiającymi się w kontakcie z dzieckiem i których metody wychowawcze okazały się nieskuteczne albo nieprawidłowe. W wyżej opisanym treningu wzięło udział 31 osób.

W roku sprawozdawczym nieodpłatnie poradnictwo prawne było świadczone przez prawnika zatrudnionego w Zespole Pieczy Zastępczej. Udzielał on porad z zakresu prawa rodzinnego dla rodzin zastępczych. Ponadto bezpłatne poradnictwo prawne oraz mediacja były organizowane na terenie gminy przez inne podmioty. Wszyscy chętni do skorzystania z porad prawnych organizowanych przez te podmioty mogli uzyskać pomoc w wyznaczonych miejscach na terenie Katowic. Informacja na temat dostępności do bezpłatnego poradnictwa była udzielana przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach oraz za pośrednictwem strony internetowej ośrodka: www.mops.katowice.pl /zakładka poradnictwo prawne.

Z poradnictwa specjalistycznego mieszkańcy Katowic mogli skorzystać w sześciu publicznych poradniach, to jest:

1. Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 1 w Katowicach przy ul. Rataja 14
2. Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 2 w Katowicach przy ul. Łętowskiego 6a
3. Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 3 w Katowicach przy ul. Szopienickiej 58
4. Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 5 w Katowicach ul. Grażyńskiego 17
5. Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Katowicach przy ul. Sokolskiej 26
6. Specjalistycznej Poradni Rodzinnej w Katowicach przy ul. Okrzei 4.

Do zadań poradni, zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2499 z późn. zm.) należy:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży;
- udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych;
- organizowanie i prowadzenie wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne w roku szkolnym 2022/2023 objęły zajęciami **10 824 uczniów**, wydały **2 075 orzeczeń** oraz **3 329 opinii**, udzielały też różnego rodzaju form pomocy nauczycielom, rodzicom i wychowawcom oraz innym osobom.

W 2023r. ze względu na ograniczone środki finansowe miasto Katowice nie zleciło organizacjom pozarządowym prowadzenia poradnictwa specjalistycznego w ramach zadania pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównanie szans tych rodzin i osób, skierowanego do mieszkańców Katowic, którzy mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Natomiast dzięki podjęciu przez miasto Katowice współpracy z Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci UNICEF, w trakcie 2023r. zawarto umowy z 5 organizacjami pozarządowymi (Fundacją Międzynarodowe Centrum Pomocy Psychologicznej, Fundacją Bażantowo, Stowarzyszeniem „Opoka”, Społecznym Towarzystwem „Hospicjum Cordis”, Fundacją Atelier Spółdzielczości i Ekonomii Społecznej), w ramach których realizowana była m.in.: pomoc psychologiczna (indywidualna i grupowa), zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży. W zadaniu tym łącznie udział wzięło **847 osób** (dzieci i młodzież ukraińska oraz ich rodzice i opiekunowie).

Zadanie 3. Zapewnienie psychoterapii indywidualnej, par i rodzin ukierunkowanej na niesienie pomocy członkom rodziny w celu ich lepszego funkcjonowania oraz terapii środowiskowej dzieci, młodzieży i ich rodzin.

W okresie sprawozdawczym realizowane były działania z zakresu wsparcia psychoterapeutycznego w formie psychoterapii indywidualnej, rodzinnej i psychoterapii par. Psychoterapia jest celowym i planowanym oddziaływaniem psychologicznym, zmierzającym do złagodzenia lub usunięcia objawów, z którymi pojawia się klient lub(i) do poprawy funkcjonowania psychicznego i społecznego, wspierającym dążenia osoby lub rodziny do zdrowia i rozwoju. Celem psychoterapii jest zmniejszenie nasilenia objawów zaburzeń psychicznych lub ich usunięcie, wspomaganie, ochrona i stabilizacja zdrowia psychicznego, przepracowanie różnego rodzaju kryzysów i trudności, przywrócenie zdolności do przeżywania i umiejętności cieszenia się życiem, rozwój osobowości pacjenta w kierunku lepszej realizacji swoich celów życiowych, poszerzenie świadomości dotyczącej własnego funkcjonowania, poprawa jakości życia.

Zadanie 4. Prowadzenie mediacji rodzinnych w zakresie spraw związanych z funkcjonowaniem rodziny i potrzebami ich członków takich jak: sposób wykonywania władzy rodzicielskiej, relacje między opiekunami/rodzicami, kontakty z dziećmi, ustalenie planu opieki rodzicielskiej, sprawy majątkowe.

Mediacje dają możliwość wspólnego rozwiązania sporu przez strony, bez narzucania im rozwiązań, które nie zawsze są zgodne z ich potrzebami. Biorąc udział w mediacji strony mają możliwość przedstawić fakty z własnej perspektywy, wyrazić swoje obawy i uczucia, a przede wszystkim decydować w swojej sprawie i o sobie. W mieście Katowice świadczona była nieodpłatna mediacja na podstawie ustawy w dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 945). W 2023 r. usługę mediacji realizowały organizacje pozarządowe.

Zadanie 5. Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny polegającego na systematycznym towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron rodziny, zasobów rodziny, zasobów lokalnych oraz instytucjonalnych.

Rodzinie przeżywającej sytuacje kryzysowe i problemowe udzielana jest kompleksowa pomoc służąca utrzymaniu dziecka w rodzinie. W 2023 r. każda rodzina mogła skorzystać ze specjalistycznego poradnictwa, w tym zwłaszcza prawnego, pedagogicznego, psychologicznego i terapii. Rodziny przeżywające problemy w wypełnianiu swych funkcji mogły skorzystać także ze wsparcia asystenta rodziny. Celem usługi asystenta rodziny była poprawa sytuacji życiowej rodzin, w tym w szczególności stworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie kompetencji rodzicielskich.

Zadanie 6. Wsparcie rodzin poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego.

Na terenie miasta Katowice funkcjonują placówki wsparcia dziennego, których głównym celem jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Dzieci uczęszczające do placówek wsparcia dziennego wywodzą się z rodzin kwalifikujących się do pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa

domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych bądź zagrożonych patologią społeczną lub uzależnieniami. W pracy z dzieckiem placówki współpracują z rodzicami/opiekunami dzieci, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Uczestnictwo dzieci w zajęciach jest nieodpłatne i dobrowolne, chyba że dziecko zostanie skierowane do placówki przez sąd. Przy zapewnieniu opieki nad dziećmi oraz przy wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań placówki mogą korzystać z pomocy wolontariuszy. Pod opieką jednego wychowawcy w jednym czasie może przebywać maksymalnie 15 dzieci.

Placówki wsparcia dziennego są prowadzone w formie:

1. **opiekuńczej**: zapewniającej opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe, rozwój zainteresowań,

2. **specjalistycznej**: zapewniającej socjoterapię, terapię, korekcję, kompensację, logopedię; realizującej indywidualne programy korekcyjne, psychokorekcyjne lub psychoprophylaktyczne, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną, socjoterapię,

3. **podwórkowej**: realizującej animację i socjoterapię.

Głównym zadaniem placówek wsparcia dziennego jest utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodziny. Priorytetem jest efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu m.in. poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych przy jednoczesnym wsparciu rodziny poprzez pracę nastawioną na przezwyciężanie trudności opiekuńczo-wychowawczych oraz świadczenie specjalistycznego poradnictwa. Katowickie placówki wsparcia dziennego funkcjonują przez minimum 6 godzin dziennie w każdy roboczy dzień tygodnia (w przypadku świetlic i klubów młodzieżowych), trzy razy w tygodniu przez minimum 4 godziny dziennie (w przypadku kół zainteresowań) oraz średnio przez 3-5 dni w tygodniu, przez około 4 godziny dziennie w przypadku pracy podwórkowej prowadzonej przez wychowawcę. Podczas pobytu w świetlicy/klubie młodzieżowym podopieczni otrzymują wyżywienie składające się z dwóch posiłków dziennie. Liczba dzieci objętych pomocą w placówkach wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach uzależniona jest od limitu określonego w regulaminie świetlic i klubów, uwzględniającego warunki lokalowe poszczególnych placówek.

Ponadto w 2023 r., dzięki podjęciu przez miasto Katowice współpracy z Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci UNICEF, realizowane były w placówkach wsparcia dziennego działania mające na celu integrację dzieci polskich i ukraińskich, które obejmowały m.in. zajęcia integracyjne, animacyjne, arteterapeutyczne, warsztatowe, pomoc psychologiczną, interwencję kryzysową, terapię traumy, wyjazdy, wyjścia oraz wsparcie rodziców/opiekunów dzieci i młodzieży. W okresie od 1 stycznia 2023r. do 31 grudnia 2023r. łącznie z tych działań skorzystało 882 osób, w tym: 645 dzieci i młodzieży (z czego 215 pochodzenia ukraińskiego).

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice zleca prowadzenie placówek wsparcia dziennego katowickim organizacjom pozarządowym i podmiotom kościelnym w różnych dzielnicach miasta, zapewniając w ten sposób pracę w środowisku, w którym funkcjonuje rodzina. W 2023 roku prowadzonych było **19 placówek** w różnych formach:

lp	NAZWA PLACÓWKI	ADRES PLACÓWKI	ORGANIZACJA PROWADZĄCA	DZIELNICA, W KTÓREJ FUNKCJONUJE PLACÓWKA	LICZBA MIEJSC
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO W FORMIE SPECJALISTYCZNEJ					
ŚWIETLICE SPECJALISTYCZNE					
1	Świetlica Specjalistyczna	ul. Kilińskiego 15, 40-061 Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom, ul. Kilińskiego 15, 40-061 Katowice	Śródmieście	67
2	Świetlica Specjalistyczna	ul. Morcinka 19a, 40-124 Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „Gniazdo” ul. Morcinka 19a, 40-124 Katowice	Koszutka	35

3	Świetlica Specjalistyczna św. Jacka	ul. Dębowa 23, 40-106 Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka, ul. Dębowa 23, 40-106 Katowice	Dąb	40
4	Świetlica Specjalistyczna św. Agaty	ul. Solskiego 2, 40-749 Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka, ul. Dębowa 23, 40-106 Katowice	Murcki	30
5	Świetlica Specjalistyczna św. Brata Alberta	ul. Brata Alberta 4, 40-020 Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka, ul. Dębowa 23, 40-106 Katowice	Śródmieście	30
6	Świetlica Specjalistyczna św. Barbary	ul. Młodzieżowa 10, 40-485 Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka, ul. Dębowa 23, 40-106 Katowice	Giszowiec	30
7	Świetlica Specjalistyczna	ul. Gliwicka 148, 40-857 Katowice	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” ul. Andrzeja 12a, 40-061 Katowice	Załęże	55
SPECJALISTYCZNE KLUBY MŁODZIEŻOWE					
8	Specjalistyczny Klub Młodzieżowy	ul. Kilińskiego 15, 40-061 Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom ul. Kilińskiego 15, 40-061 Katowice	Śródmieście	20
9	Młodzieżowy Klub Wspierania Rozwoju Osobistego	ul. Morcinka 19a, 40-124 Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „Gniazdo” ul. Morcinka 19a, 40-124 Katowice	Koszutka	20
10	Specjalistyczny Klub Młodzieżowy	ul. Gliwicka 148, 40-857 Katowice	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” ul. Andrzeja 12a, 40-061 Katowice	Załęże	15
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO W FORMIE OPIEKUŃCZEJ					
ŚWIETLICE OPIEKUŃCZE					
11	Świetlica Opiekuńcza św. Wojciecha	ul. Brata Alberta 4, 40-020 Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka, ul. Dębowa 23, 40-106 Katowice	Śródmieście	25
12	Świetlica Opiekuńcza NIKISZ	pl. Wyzwolenia 18, 40-749 Katowice	Polskie Towarzystwo Kulturalne, ul. Francuska 102/4, 40-163 Katowice	Janów – Nikiszowiec	30
13	Świetlica Opiekuńcza dla dzieci przedszkolnych	ul. Mikusińskiego 8, 40-146 Katowice	Rzymsko-Katolicka Parafia św. Józefa Robotnika, ul. Mikusińskiego 8, 40-146 Katowice	Wełnowiec - Józefowiec	15
14	Świetlica Opiekuńcza	ul. Maja 36/2, 40-096 Katowice	Stowarzyszenie "Szansa dla Każdego" ul. Maja 36/2, 40-096 Katowice	Śródmieście	30
KOŁA ZAINTERESOWAŃ					
15	Koło Zainteresowań „Ekipa”	ul. Bednorza 20, 40-384 Katowice	Parafia Ewangelicko-Augsburska ul. Bednorza 20, 40-384 Katowice	Szopienice-Burowiec	30
16	Koło Zainteresowań „Bezpieczna Twierdza”	ul. Panewnicka 13, 40-709 Katowice	Fundacja "Indeks do Przyszłości" ul. Stawowa 5/7, 40-095 Katowice	Ligota-Panewniki	45
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO W FORMIE PRACY PODWÓRKOWEJ REALIZOWANEJ PRZEZ WYCHOWAWCĘ					

17	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę	nie dotyczy	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” ul. Andrzeja 12a, 40-061 Katowice	Załęże	nie dotyczy
18	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę	nie dotyczy	Fundacja Jesteśmy dla Was al. Korfantego 125a, 40-156 Katowice	Bogucie	nie dotyczy
19	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę	nie dotyczy	Fundacja Jesteśmy dla Was al. Korfantego 125a, 40-156 Katowice	Śródmieście	nie dotyczy
				RAZEM:	517

W ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach prowadzone są placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej jako Świetlice Specjalistyczne i Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe. Świetlice Specjalistyczne i Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowią istotny element systemu wsparcia rodziny. Obejmują swoimi oddziaływaniami mieszkańców okolicy, w której są usytuowane, a dzięki temu, że funkcjonują lokalnie znajdują się bardzo blisko potrzebujących i ich problemów. Placówki te wspierają rodzinę, lecz jej nie zastępują. Proponują skuteczną pomoc w zakresie lepszego radzenia sobie przez rodziców w zakresie opieki i wychowania dzieci, niejednokrotnie zapobiegając konieczności umieszczenia dzieci w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Wsparcie ma charakter wielopłaszczyznowy – obejmuje zarówno umożliwienie zaspokojenia podstawowych potrzeb, jak wyżywienie, poprawa higieny, zapewnienie bezpieczeństwa i opieki osób dorosłych, jak i pomoc w nauce, kształtowanie umiejętności społecznych, rozwój zainteresowań, zdolności i talentów, wsparcie emocjonalne, korekcja zachowań i postaw asocjalnych. Rodzicom i opiekunom wychowanków proponowane jest poradnictwo dotyczące kompetencji związanych z opieką i wychowaniem dzieci. Z informacji zwrotnych uzyskiwanych od rodziców wychowanków oraz instytucji i organizacji, z którymi współpracują świetlice i kluby wynika, że placówki te są bezpiecznym, przyjaznym miejscem dla wychowanków, w którym znajdują one akceptację, uwagę i możliwość rozwoju.

W ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach prowadzone są następujące placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej:

- Świetlice Specjalistyczne

Nazwa, numer i adres Świetlicy	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
Świetlica Specjalistyczna Nr 1, Katowice ul. Orkana 7a	20 + 7*
Świetlica Specjalistyczna Nr 2, Katowice Pl. Powstańców 3	53 + 4*
Świetlica Specjalistyczna Nr 3, Katowice ul. Gliwicka 74a	30 + 6*
Świetlica Specjalistyczna Nr 4, Katowice ul. Świdnicka 35a	34 + 2*
Świetlica Specjalistyczna Nr 5, Katowice ul. Czecha 2	40 + 12*
RAZEM	177 + 31*

*liczba dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie ferii zimowych i wakacji letnich w 2023 r.

- Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe

Nazwa, numer i adres Klubu	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 1, Katowice ul. Orkana 7a	14 + 1*
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 2, Katowice ul. Krakowska 138	26 + 1*
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 3, Katowice ul. Czecha 2	14 + 3*
RAZEM	54 + 5*

*liczba dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie ferii zimowych i wakacji letnich w 2023 r.

Zadanie 7. Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka.

Adresatami ww. zadania są dzieci i młodzież oraz rodziny będące mieszkańcami miasta Katowice. Zakres świadczonych usług obejmuje:

1. organizację: imprez plenerowych (festynów, pikników), konferencji, warsztatów, szkoleń z zakresu działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka,
2. prowadzenie działań mających na celu ukazanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego w rodzinnym gronie,
3. integrację międzypokoleniową.

Dzięki podjęciu przez miasto Katowice współpracy z Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci UNICEF w 2023 r. zorganizowanych zostało 5 pikników, w tym 4 o charakterze kulturalno – integracyjnym oraz 1 ekologiczny:

- w czerwcu 2023 r. zorganizowane zostały 2 pikniki (na terenie Parku Boguckiego oraz na Osiedlu Paderewskiego), w których udział wzięło łącznie **2 875** osób, w tym 1 931 osób pochodzenia ukraińskiego oraz 1 016 pochodzenia polskiego,
- w sierpniu 2023 r. odbył się piknik (na katowickim Rynku), w którym udział wzięło **4 909** osób, w tym 2 703 pochodzenie ukraińskiego oraz 2 206 osób pochodzenia polskiego,
- we wrześniu 2023 r. odbyły się 2 pikniki (jeden - na Placu Sławika i Antalla, w Parku Powstańców Śląskich oraz na terenie Żłobka Miejskiego przy ul. Uniwersyteckiej oraz drugi w dzielnicy Dąbrówka Mała), w których udział wzięło **5 061** osób, w tym 2 167 pochodzenia ukraińskiego oraz 2 894 pochodzenia polskiego.

Zadanie dotyczące w/w pikników, w wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert, zlecone zostało do wykonania 3 organizacjom pozarządowym - Fundacji TVS, Fundacji W To Mi Graj oraz Spółdzielni Socjalnej „Honolulu”. Głównym celem w/w wydarzeń była organizacja kulturalno-integracyjnych pikników rodzinnych dla dzieci, młodzieży i rodzin pochodzenia polskiego i ukraińskiego, integracyjnych eventów kulturalno-artystycznych połączonych z występami artystów ukraińskich i polskich wraz z atrakcjami towarzyszącymi (dmuchańce, strefa malowania twarzy, twister, bańki mydlane, balony), rodzinnych warsztatów kulinarnych, warsztatów artystycznych. Celem wydarzeń było także aktywizowanie młodzieży oraz informowanie o możliwościach rozwoju za pośrednictwem działających punktów informacyjno-doradczych dla ukraińskiej młodzieży oraz ich aktywne uczestnictwo jako wsparcie wolontaryjne organizatorów wydarzeń i przybliżenie działania U-Report. Do realizacji każdego z wydarzeń zostali zaproszeni partnerzy, którzy prowadzili także działalność na rzecz uchodźców z Ukrainy z zakresu m.in. wsparcia psychologicznego.

Zadanie 8. Wsparcie rodziny poprzez zapewnienie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Żłobku Miejskim.

Żłobek Miejski w Katowicach, w ramach swojej działalności, zapewnia dzieciom opiekę w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych, gwarantuje właściwą opiekę pielęgnacyjną oraz edukacyjną przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka, prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do wieku dziecka. Na bieżąco analizowane jest zapotrzebowanie mieszkańców na opiekę żłobkową i zaspokajane są ich potrzeby poprzez adekwatne zwiększanie bazy miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Żłobku Miejskim w Katowicach.

W 2023 r. na terenie miasta Katowice funkcjonował jeden Żłobek Miejski z 13 Oddziałami zlokalizowanymi w różnych dzielnicach miasta. Dysponował on łącznie **981** miejscami opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (w tym 32 miejscami opieki żłobkowej utworzonym dodatkowo dla dzieci ukraińskich).

Miesięczna opłata za pobyt dziecka w Żłobku Miejskim w Katowicach wynosiła **400,00 zł** (podlegała częściowym zwolnieniom w zależności od wysokości miesięcznego dochodu netto na członka rodziny i wynosiła odpowiednio **250,00 zł** lub **150,00 zł**). Dzienna stawka żywieniowa (uzależniona od dni obecności dziecka w żłobku i ilości zadeklarowanych posiłków) wynosiła **9,50 zł**.

W roku 2023 w Żłobku Miejskim w Katowicach dzięki wsparciu UNICEF realizowano projekt pn. *Zwiększenie dostępności do żłobków oraz programów wspierających rozwój wczesnodziecięcy*, mający na celu w szczególności wsparcie dzieci i rodzin ukraińskich w procesie ich włączenia społecznego. W ramach w/w projektu:

- utworzono 32 dodatkowe miejsca dla dzieci ukraińskich,
- doposażono sale dziecięce i place zabaw dla 13 Oddziałów Żłobka Miejskiego,
- utworzono dwie Sale Doświadczenia Świata (w Oddziale przy ul. Ordon A oraz ul. Tysiąclecia 45) oraz gabinet specjalistów w Oddziale Żłobka Miejskiego przy ul. Ordon 3A – celem prowadzenia indywidualnych konsultacji przez psychologa i logopedę,
- przeprowadzono liczne szkolenia dla personelu Oddziałów Żłobka Miejskiego,
- rozbudowano sieci Wi-Fi, przebudowano stronę internetową Żłobka Miejskiego, zakupiono sprzęt komputerowy,
- wdrożono aplikację LiveKid, umożliwiającą efektywną komunikację z rodzicami/ opiekunami (również w języku ukraińskim),
- prowadzono zajęcia grupowe przez specjalistów (psychologa, logopedę, pedagoga, arteterapeutę, muzykoterapeutę oraz z zakresu integracji sensorycznej), wspierające wszechstronny rozwój wszystkich dzieci oraz wpływające na integrację w grupach,
- zorganizowano łącznie 54 warsztaty/spotkania z rodzicami/opiekunami na terenie wszystkich Oddziałów Żłobka Miejskiego mające na celu w szczególności integrację rodzin polskich i ukraińskich (w tym m.in. warsztaty ze specjalistami, warsztaty artystyczne, sportowe, kulinarne, pikniki rodzinne, szkolenia itd.).

Zadanie 9. Wsparcie rodzin z dziećmi poprzez dotowanie miejsc w żłobkach niepublicznych.

Niezależnie od działań związanych z tworzeniem nowych miejsc opieki żłobkowej w strukturach Żłobka Miejskiego, miasto Katowice dotuje miejsca opieki żłobkowej w istniejących na terenie miasta placówkach niepublicznych.

Według stanu na 31.12.2023 r. na terenie miasta Katowice zarejestrowanych były 42 żłobki niepubliczne, które łącznie posiadały 1760 miejsc dla dzieci w wieku do lat 3. Dotację otrzymało w całym roku kalendarzowym łącznie 39 żłobków niepublicznych na łączną liczbę 1683 miejsc opieki (włączając żłobki, które zostały wykreślone w trakcie 2023 r.).

Wysokość dotacji w 2023 r. wynosiła 600 zł miesięcznie na jedno miejsce opieki na podstawie Uchwały Rady Miasta Katowice nr LVIII/1207/18 z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie określenia wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki na terenie miasta Katowice.

Zadanie 10. Wspieranie rodzin oraz poprawa warunków ich życia poprzez realizację programu pn. „Katowicka Karta Mieszkańca”.

Program pn. „Katowicka Karta Mieszkańca” realizowany jest na terenie miasta Katowice od 1 września 2020 roku. Program ten jest elementem polityki promocyjnej i społecznej realizowanej przez miasto Katowice. Katowicka Karta Mieszkańca wydawana jest bezpłatnie dla: mieszkańców zameldowanych na pobyt stały w Katowicach, zameldowanych na pobyt czasowy i rozliczających w Katowicach podatek dochodowy od osób fizycznych, rozliczających w Katowicach podatek dochodowy od osób fizycznych bez meldunku w mieście Katowice, osób przebywających w katowickich placówkach opiekuńczo-wychowawczych (w wieku do 18. roku życia), wychowawców i dyrektorów tych placówek, studentów uczelni zameldowanych na pobyt czasowy, osób zameldowanych na pobyt czasowy w mieście Katowice, które nie ukończyły 26 roku życia oraz osób przebywających w całodobowej placówce pomocy społecznej na terenie naszego miasta.

Według danych na dzień 31 grudnia 2023 roku w programie uczestniczyło 12 jednostek miejskich oraz 120 partnerów prywatnych oferujących zniżki, rabaty dla posiadaczy Karty. Zniżki udzielane były w jednostkach kultury, sportu i rekreacji oraz m.in. także w zakresie usług kosmetycznych, fryzjerskich, jubilerskich, medycznych, optycznych, turystyki i wypoczynku oraz wielu innych. Cały czas pozyskiwano też nowych partnerów programu w celu urozmaicenia oferty dla posiadaczy ww. Karty.

Zadanie 11. Pomoc dla rodzin w ramach rządowego programu „Karta Dużej Rodziny” funkcjonującego jako system zniżek dla rodzin wielodzietnych, na podstawie ogólnopolskiej Karty przyznawanej każdemu członkowi rodziny wielodzietnej.

Program ogólnopolski „Karta Dużej Rodziny” to funkcjonujący od 16 czerwca 2014 r. system zniżek dla rodzin wielodzietnych. O przyznanie Kart mogą ubiegać się rodzice, którzy obecnie utrzymują co najmniej trójkę dzieci (dotyczy to również rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka) – niezależnie od dochodu, a od 1 stycznia 2019 r. także wszyscy rodzice, którzy kiedykolwiek na swoim utrzymaniu posiadali co najmniej troje dzieci. Prawo do posiadania Karty przysługuje dziecku, jeżeli w dniu składania wniosku o przyznanie Karty co najmniej troje dzieci w rodzinie wielodzietnej spełnia wymagania, o których mowa w art. 4 ust. 2b ustawy z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny.

Wskaźniki realizacji:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2021 rok	2022 rok	2023 rok
1.	Liczba rodzin objętych pracą socjalną,	3 764	4 264	3943
2.	Odsetek liczby osób objętych pracą socjalną do liczby wszystkich rodzin, które zwróciły się o pomoc do MOPS w ciągu roku	49,30 %	53,41 %	51,84%
3.	Liczba rodzin objętych pomocą MOPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	1 412	1 255	1 150
4.	Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego świadczonego w MOPS	126	102	40
5.	Liczba udzielonych porad z zakresu kodeksu rodzinnego i opiekuńczego przez konsultantów prawnych MOPS	5	4	31
6.	Liczba osób korzystających z terapii prowadzonej w MOPS	122	134	127
7.	Liczba osób korzystających z mediacji świadczonych w MOPS	98	98	1
8.	Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa specjalistycznego świadczonego przez organizacje pozarządowe na podstawie umowy zawartej przez miasto Katowice	792*	715**	ze względu na ograniczone środki, zadanie nie było w 2023 r. realizowane ze środków miasta Katowice***
9.	Liczba orzeczeń i opinii wydanych przez katowickie poradnie psychologiczno-pedagogiczne	1 547 orzeczeń 2 806 opinii	1 776 orzeczeń 3 057 opinii	2075 orzeczeń 3099 opinii
10.	Liczba rodzin objętych usługą asystenta rodziny świadczoną przez MOPS	271	277	259
11.	Liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży prowadzonych przez organizacje pozarządowe	532	532	517
12.	Liczba dzieci objętych pomocą w placówkach wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży prowadzonych przez MOPS (narastająco)	264	289	267
13.	Liczba zrealizowanych projektów w ramach zadania: „Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka”,	2 umowy zawarte z organizacjami pozarządowymi w trybie tzw. „małych	1 Integracyjny Piknik Rodzinny Polsko - Ukraiński	4 Pikniki Kulturalno-Integracyjne Polsko-Ukraińskie oraz 1 Piknik Ekologiczny Polsko-Ukraiński****

		grantów” + 1 Piknik Rodzinny		
14.	Liczba miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Oddziałach Żłobka Miejskiego	949	949	981 (w tym 32 dodatkowe miejsca opieki żłobkowej dla dzieci ukraińskich)
15.	Liczba dzieci, które zostały objęte opieką w żłobkach niepublicznych dotowanych przez miasto Katowice	1 992	2 135	2039
16.	Liczba Kart programu pn. „Katowicka Karta Mieszkańca” wydanych osobom do 18. roku życia, w tym wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych	37 307	33 070	26290
17.	Liczba wydanych „Kart Dużej Rodziny”	3 646	5 884	3164
18.	Liczba rodzin, którym przyznano „Kartę Dużej Rodziny”	579	1 081	1265

* stan na dzień 31 grudnia 2021 r.

** stan na dzień 31.12.2022 r.

*** W ramach środków przekazanych przez UNICEF zorganizowano natomiast m.in. poradnictwo psychologiczne (indywidualne i grupowe). W zadaniu tym łącznie udział wzięło 847 osób (dzieci i młodzież ukraińska oraz ich rodzice i opiekunowie).

**** zadanie zrealizowane w ramach środków otrzymanych z UNICEF.

Komentarze do powyższych wskaźników:

- zwraca uwagę fakt, że w latach 2021-2023 na zbliżonym poziomie świadczone było wsparcie w formie oraz psychoterapii. Zauważalny w 2023 r. spadek liczby osób objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną związany jest z zakończeniem w 2022 r. realizacji projektu (finansowanego zewnętrznie) pozwalającego zapewnić w/w wsparcie szerszej grupie mieszkańców Katowic. Mimo, iż zmalała liczba osób korzystających ze wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, utrzymywała się duża ilość osób korzystających z psychoterapii. Może to świadczyć o podobnej, jak w latach poprzednich, liczbie osób gotowych do podjęcia bardziej pogłębionej pracy nad zmianą swojego sposobu funkcjonowania. Opisana powyżej oferta wsparcia jest dużym zasobem i cieszy się popularnością wśród mieszkańców miasta;
- w latach 2021-2022 liczba konsultacji prawnych z zakresu kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, przeprowadzonych przez konsultantów prawnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej była niska. W 2023 r. odnotowano wzrost ilości udzielanych porad. Wzrost wskaźnika wynika z realizowania w minionym roku wsparcia dla rodzin zastępczych finansowanych ze środków UNICEF. Ponadto w mieście Katowice dostępne są możliwości uzyskania bezpłatnych porad prawnych, z których klienci Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i pozostali mieszkańcy miasta mogą skorzystać w godzinach popołudniowych;
- podobnie instrument w postaci mediacji, w roku 2023 był dostępny w instytucjach zewnętrznych. Z tego względu pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej kierowali osoby zainteresowane do organizacji udzielających nieodpłatnie mediacji. Ta dostępność bezpłatnej pomocy prawnej i mediacji na terenie gminy przyczyniła się także do zmiany organizacyjnej polegającej na wykorzystaniu istniejących możliwości środowiska zamiast angażowania zasobów ośrodka. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach nadal będzie promował oferowane przez specjalistów wsparcie. Realizacja zadań z zakresu konsultacji i poradnictwa specjalistycznego wpisuje się w działania miasta Katowice nakierowane na poprawę warunków funkcjonowania i rozwoju rodziny;
- w 2021 r. z poradnictwa specjalistycznego skorzystały 792 osoby, a w 2022 r. 715 osób, co stanowi spadek o blisko 10% w stosunku do roku ubiegłego. Pośredni wpływ na tę sytuację miał wybuch wojny na Ukrainie, a co za tym idzie gwałtowny wzrost cen wielu towarów i usług. Podwyższeniu uległy także stawki za 1 godzinę usług poradnictwa specjalistycznego, z którego w tej sytuacji skorzystać mogło mniej osób niż w roku poprzednim. W 2023 r. zadanie to realizowane było przez organizacje pozarządowe ze środków finansowych uzyskanych z UNICEF.

- w latach 2021-2023 wsparcie w formie asysty rodzinnej realizowane było na zbliżonym poziomie. Praca asystentów rodziny wymaga stałego kontaktu z rodzinami objętymi usługą oraz intensywnej współpracy z instytucjami zajmującymi się rodziną i dzieckiem. Dzięki takiemu ujęciu zidentyfikowane trudności są rozwiązywane wspólnie przez rodzinę i specjalistów z różnych instytucji i profesji.
- liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego jest dostosowywana do bieżących potrzeb w obrębie poszczególnych dzielnic czy wieku podopiecznych. W 2023 roku nastąpiło zamknięcie jednej z placówek w formie koła zainteresowań zapewniającej 15 miejsc dla dzieci. Spowodowane było to zmianą organizacji prowadzącej placówkę i lokalizacji placówki, która na czas remontu i dostosowywania do obowiązujących standardów, zawiesiła działalność. W 2024 roku planowane jest ponowne uruchomienie placówki. W chwili obecnej system wspierania rodziny w postaci zapewnienia miejsc w placówkach wsparcia dziennego jest optymalny, w związku z czym nie planowane jest tworzenie nowych placówek w 2024 roku.
- liczba dzieci objętych pomocą w placówkach wsparcia dziennego prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest wskaźnikiem liczby dzieci objętych pomocą narastająco, uwzględnia stan na początek roku powiększony o ilość nowoprzyjętych w ciągu roku wychowanków. W roku 2023 rotacja, czyli liczba nowoprzyjętych wychowanków w stosunku do roku 2022 była mniejsza. W roku sprawozdawczym 2023 mniejsza była także w porównaniu z rokiem 2022 liczba dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie ferii zimowych i wakacji letnich. Liczba dzieci objętych pomocą w placówkach wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży prowadzonych przez MOPS ujęta narastająco uzależniona jest od limitu określonego w regulaminie świetlic i klubów, uwzględniającego warunki lokalowe poszczególnych placówek.
- Żłobek Miejski w Katowicach w ramach swojej działalności zapewnia dzieciom opiekę w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych, gwarantuje właściwą opiekę pielęgnacyjną oraz edukacyjną poprzez: prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka, prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do wieku dziecka. Na bieżąco analizowane jest zapotrzebowanie mieszkańców na opiekę żłobkową i zaspokajane są ich potrzeby poprzez adekwatne zwiększanie bazy miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Żłobku Miejskim w Katowicach. W latach 2021 i 2022 łączna liczba miejsc opieki żłobkowej wynosiła 949, natomiast w roku 2023 utworzono 32 dodatkowe miejsca opieki żłobkowej w związku z koniecznością pomocy rodzinom ukraińskim. W roku 2024 planuje się zwiększenie miejsc opieki żłobkowej łącznie o 28 miejsc, które zostaną utworzone w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2022-2029.
- liczba wydawanych Kart programu pn. „Katowicka Karta Mieszkańca” z roku na rok nieznacznie spada, lecz nadal utrzymuje się na optymalnym poziomie. Należy mieć na uwadze, iż wskaźnik ten określa liczbę wydanych Kart jako pierwsze zarejestrowanie Karty dla danej osoby, nie dotyczy zatem przedłużeń Kart, czy wydania ich duplikatów. W związku z powyższym wskaźnik ten należy uznać jako satysfakcjonujący.
- liczba wydanych ogólnopolskich Kart Dużej Rodziny w porównaniu do roku 2021 utrzymywała się na podobnym poziomie, natomiast znaczny ich wzrost nastąpił w 2022 roku. Na wzrost liczby wydanych Kart w roku 2022 zdecydowanie wpływ miało wejście w życie ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej, w której zastosowano dodatkowe wsparcie dla rodzin posiadających Kartę Dużej Rodziny, dla których to zwiększono limit preferencyjnego zużycia energii elektrycznej. Jednocześnie liczba rodzin, którym przyznano Kartę Dużej Rodziny z roku na rok wzrasta, co daje satysfakcjonujący wskaźnik zadania.

Priorytet 2 Wspieranie edukacji, rozwoju dzieci i młodzieży, organizacja wolnego czasu

Cel szczegółowy 1. Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Zadanie 1. Pomoc finansowa i rzeczowa uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów, realizowana jest poprzez:

- stypendium szkolne,
- zasiłek szkolny.

Świadczenia dla uczących się dzieci i młodzieży stanowią formę pomocy materialnej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej. Udzielanie tych świadczeń ma na celu

wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów, słuchaczy i wychowanków z uboższych środowisk. W Katowicach przedmiotowa pomoc realizowana jest w oparciu o uchwałę Nr LXX/1425/23 Rady Miasta Katowice z dnia 26 października 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Katowice. W roku szkolnym 2022/2023 **stypendium szkolne** otrzymało **1 320 uczniów**, natomiast **zasilek szkolny 24 uczniów**.

Ponadto uczniowie uzyskują dofinansowanie na zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych, w ramach corocznie realizowanego Rządowego programu pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”. W roku 2023 dofinansowanie otrzymało **16 453 uczniów**.

Zadanie 2. Zapewnienie miejsca w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych wszystkim chętnym mieszkańcom Miasta.

Liczba miejsc ogółem w przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice w roku szkolnym 2022/2023 wynosiła **8 098**, z czego **2 280** miejsc w przedszkolach została wskazana do rekrutacji. Wynika z tego, że 5 818 miejsc zajęły dzieci, których rodzice złożyli deklaracje o kontynuowaniu wychowania przedszkolnego. Natomiast liczba dzieci biorących udział w całym procesie rekrutacyjnym tj. rekrutacji podstawowej i uzupełniającej wynosiła 1 921. Tak więc stosunek liczby wolnych miejsc dla dzieci biorących udział w rekrutacji, tj. 2 280 (nie kontynuujących) do liczby osób biorących udział w rekrutacji, tj. 1 921 wynosi 118,69%. Z powyższego wynika, że po zakończonej rekrutacji w miejskich przedszkolach pozostało jeszcze 359 wolnych miejsc.

Zadanie 3. Zapewnienie kształcenia specjalnego w samorządowych jednostkach oświatowych dzieciom i młodzieży z wszelkimi niepełnosprawnościami.

Zgodnie z zapisami prawa oświatowego, każdemu dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnemu, tworzy się warunki niezbędne do rozwoju, dostosowując treści, metody i organizację nauczania do możliwości psychofizycznych dzieci oraz zapewnia się możliwość korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Celem tego zadania jest nauka dzieci niepełnosprawnych dostosowana do ich indywidualnych potrzeb, zarówno w przedszkolach i szkołach, wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami, jak również korzystanie ze szkolnictwa specjalnego lub edukacji indywidualnej. Obecnie jedną z najważniejszych kwestii jest eliminowanie zjawiska izolacji, czyli przyjmowaniu wszystkich uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dzieci niepełnosprawnych do oddziałów ogólnodostępnych, a nie integracyjnych, czy specjalnych. Powyższy model edukacji, pozwala na nawiązanie naturalnych relacji dzieci niepełnosprawnych z pełnosprawnymi rówieśnikami, na pomoc i wsparcie przez rówieśników, nauczycieli, specjalistów, na zapewnienie wszystkim dzieciom niepełnosprawnym poczucia przynależności do zbiorowości szkolnej oraz umożliwieniu przeżycia sukcesu. Należy w tym miejscu podkreślić znaczenie przygotowania kadry pedagogicznej, konieczność podnoszenia kwalifikacji oraz wiedzy i doskonalenia kompetencji zawodowych nauczycieli, a także odpowiednie przygotowanie zespołu klasowego na przyjęcie niepełnosprawnego kolegi/koleżanki.

Edukacja włączająca obliuguje nauczycieli do:

- tworzenia w szkole właściwej atmosfery sprzyjającej budowaniu relacji,
- wspierania procesu uczenia się każdego ucznia w jego indywidualnym tempie,
- organizowania systemu rozpoznawania potrzeb i możliwości uczniów,
- elastycznego podejścia do nauczania w zakresie treści programowych i metod pracy,
- oceniania postępów ucznia w celu budowania motywacji i wspierania jego rozwoju,
- budowania partnerskich relacji z rodzicami.

Liczba wydanych opinii i orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego uczniów w roku 2023 przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, dla których miasto Katowice jest organem prowadzącym, przedstawia się następująco:

- 0 orzeczeń oraz 2 opinie - Specjalistyczna Poradnia Rodzinna w Katowicach
- 134 orzeczenia oraz 446 opinii - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1 w Katowicach

- 122 orzeczenia oraz 383 opinie - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2 w Katowicach
- 126 orzeczeń oraz 769 opinii - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 3 w Katowicach
- 261 orzeczeń oraz 837 opinii - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 5 w Katowicach
- 1 432 orzeczenia oraz 662 opinie - Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

Zadanie 4. Dostosowanie oferty szkolnictwa zawodowego do zapotrzebowania na rynku pracy.

W katowickich szkołach samorządowych ponadpodstawowych oraz szkołach niepublicznych, dla których organem prowadzącym nie jest jednostka samorządu terytorialnego w roku szkolnym 2022/2023 kształcenie zawodowe odbywało się w **115** kierunkach kształcenia zawodowego, z tego:

a.w technikach, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice oraz osoby prawne lub fizyczne, niebędące jednostką samorządu terytorialnego – w **54** kierunkach kształcenia zawodowego,

b.w branżowych szkołach I stopnia, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice oraz osoby prawne lub fizyczne, niebędące jednostką samorządu terytorialnego w **32** kierunkach kształcenia zawodowego,

c.w branżowych szkołach II stopnia, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice oraz osoby prawne lub fizyczne, niebędące jednostką samorządu terytorialnego – w **18** kierunkach kształcenia zawodowego,

d.w szkołach policealnych, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice oraz osoby prawne lub fizyczne, niebędące jednostką samorządu terytorialnego – w **30** kierunkach kształcenia zawodowego,

e.szkołe przysposabiającej do pracy – **1** kierunku kształcenia zawodowego.

Zgodnie z brzmieniem obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2023 roku w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 145) dla województwa śląskiego wyszczególniono kształcenie zawodowe branżowe w 89 kierunkach kształcenia zawodowego jako zapotrzebowanie istotne oraz w 94 kierunkach kształcenia zawodowego jako zapotrzebowanie umiarkowane.

Tak więc zgodnie z powyższym stosunek liczby kierunków kształcenia zawodowego branżowego w szkołach branżowych I stopnia i technikach, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice, jak również osoba prawna lub fizyczna, niebędąca jednostką samorządu terytorialnego do ogólnej liczby kierunków kształcenia zawodowego – zapotrzebowania istotnego i umiarkowanego województwa śląskiego, wyszczególnionych w obwieszczeniu wynosi 59,66 %. Dla wyliczenia przyjęto: 82 zawody w zakresie zapotrzebowania istotnego i 94 zawody w zakresie zapotrzebowania umiarkowanego, czyli razem 176 zawodów zgodnie z brzmieniem obwieszczenia oraz 105 zawodów, w których odbywa się kształcenie w szkołach zarówno samorządowych jak i niepublicznych na terenie miasta Katowice, wyszczególnione w obwieszczeniu jako zawody zapotrzebowania istotnego i umiarkowanego.

Kierunki kształcenie wskazane w ww. obwieszczeniu w zakresie zapotrzebowania w skali całego województwa lokalnego rynku pracy nie pokrywają się z potrzebami lokalnego rynku pracy. Tak więc mogą być kierunki kształcenia zawodowego uruchamiane w mieście Katowice, które są przede wszystkim odpowiedzią na istotne zapotrzebowanie rynku pracy na terenie miasta Katowice w powiatach ościennych, a nie są wykazane w skali wojewódzkiej i krajowej.

Wskaźniki realizacji:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2021 rok	2022 rok	2023 rok
1.	Liczba wydanych decyzji o przyznaniu stypendium	1 295	1 153	1320
2.	Liczba wydanych decyzji o przyznaniu zasiłku szkolnego	46	33	24
3.	Liczba uczniów, którzy otrzymali dofinansowanie do zakupu podręczników	415	519	16 453
4.	Liczba miejsc w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w stosunku do liczby osób	7 780 - liczba miejsc ogólnie 2 465 - liczba	8 027 - liczba miejsc ogólnie 2 425 - liczba	8098 - liczba miejsc ogólnie 2280 - liczba miejsc

	rekrutujących się do tych placówek	miejsc do naboru 2 118 - liczba dzieci rekrutujących	miejsc do naboru 2 256 - liczba dzieci rekrutujących	do naboru 1921- liczba dzieci rekrutujących
5.	Liczba wydanych przez Prezydenta Miasta Katowice skierowań do kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży	618	579	675
6.	Liczba kierunków kształcenia zawodowego w mieście Katowice zgodna z corocznie publikowanym obwieszczeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, w stosunku do ogólnej liczby kierunków kształcenia zawodowego	Liczba kierunków kształcenia zawodowego w mieście Katowice - 103 w stosunku do określonej w obwieszczeniu Ministra Edukacji Narodowej ogólnej liczby kierunków kształcenia zawodowego, tj.: 102 kierunki kształcenia zawodowego jako zapotrzebowanie istotne oraz 59 kierunki kształcenia zawodowego jako zapotrzebowanie umiarkowane = 57,14%	Liczba kierunków kształcenia zawodowego w mieście Katowice - 113 w stosunku do określonej w obwieszczeniu Ministra Edukacji Narodowej ogólnej liczby kierunków kształcenia zawodowego, tj.: w 90 kierunkach kształcenia zawodowego jako zapotrzebowanie istotne oraz w 73 kierunkach kształcenia zawodowego jako zapotrzebowanie umiarkowane = 57,06%	Liczba kierunków kształcenia zawodowego w mieście Katowice - 115 w stosunku do określonej w obwieszczeniu Ministra Edukacji i Nauki ogólnej liczby kierunków kształcenia zawodowego, tj.: w 82 kierunkach kształcenia zawodowego jako zapotrzebowanie istotne oraz w 94 kierunkach kształcenia zawodowego jako zapotrzebowanie umiarkowane = 59,97%

Komentarz do powyższych danych:

- decyzja o przyznaniu stypendium szkolnego wydawana jest w oparciu o kryterium dochodowe, a przedmiotowe świadczenie może być przeznaczone wyłącznie na cele edukacyjne. Świadczenie 300+, wypłacane od września 2019 r. w ramach rządowego programu „Dobry Start”, stanowiące jednorazowe wsparcie dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny niezależnie od wysokości osiąganego dochodu, nie wpłynęło na zmniejszenie liczby decyzji o przyznaniu stypendium w kolejnym roku ze względu na fakt, iż nie jest ono wliczane do dochodu i nie wpływa na podwyższenie dochodu, uniemożliwiając uzyskanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym w oparciu o przepisy oświatowe;
- zasiłek szkolny jest jednorazowym świadczeniem przyznawanym w sytuacji losowej (np. śmierć, wypadek, klęska żywiołowa);
- dofinansowanie do zakupu podręczników przyznawane jest w oparciu o program rządowy realizowany zgodnie z podejmowanym corocznie Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych „Wyprawka szkolna”. Od kryteriów w nim przyjętych zależy liczba uczniów korzystających z dofinansowania;
- liczba miejsc ogółem w przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice wynosi **8 098**. Liczba miejsc w przedszkolach w okresie realizacji programu rosła. Dla porównania w 2021 r. wynosiła **7 780**, natomiast w 2022r. obejmowała **8 027** miejsc;

- w katowickich szkołach samorządowych ponadpodstawowych oraz szkołach niepublicznych, dla których organem prowadzącym nie jest jednostka samorządu terytorialnego w roku szkolnym 2022/2023 kształcenie zawodowe odbywało się na 115 kierunkach kształcenia zawodowego.

Cel szczegółowy 2. Promowanie i wspieranie uzdolnionych uczniów.

Zadanie 1. Wyróżnianie i nagradzanie dzieci i młodzieży.

Zgodnie z uchwałą Nr XLIX/1096/22 Rady Miasta Katowice z dnia 23 czerwca 2022 r. uchylającą uchwałę w sprawie określenia szczegółowych warunków i trybu przyznawania stypendiów dla dzieci i młodzieży w ramach Miejskiego Programu Stypendialnego dla Uczniów Szczególnie Uzdolnionych „Prymus”, przedmiotowy program z dniem 12 lipca 2022 r. przestał obowiązywać.

W 2023 r. wprowadzona została nowa forma wsparcia tj. Nagroda Prezydenta Miasta Katowice i Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach dla szczególnie wyróżniających się uczennic i uczniów „**Katowicki Diament Edukacyjny**”. W pierwszej edycji Nagrody za osiągnięcia uczniów w roku szkolnym 2022/2023, Prezydent Miasta Katowice oraz Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Śląskiego przyznali 99 nagród w tym 57 nagród I stopnia, 42 nagrody II stopnia (na łączną kwotę 457 200, 00 zł), a także vouchery dające możliwość udziału w programie Uniwersytetu Śląskiego Dzieci i Młodzieży, kursie maturalnym oraz Śląskim Uniwersytecie Najlepszych.

Wskaźniki realizacji:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2021 rok	2022 rok	2023 rok
1.	Liczba uczniów objętych programem stypendialnym „Prymus”	559 o uzyskanie świadectwa ubiegało się 676 uczniów uczących się na terenie miasta Katowice, a wymagane kryteria spełniło 559 uczniów, którzy otrzymali stypendium w wysokości 117,00 zł miesięcznie za osiągnięcia w roku szkolnym 2020/2021, płatne w okresie od września 2021 do czerwca 2022 roku	-*	457 200.00
2.	Liczba uczniów uczestniczących w programie „Uniwersytet Najlepszych”	Program nie był realizowany w roku szkolnym 2020/2021	10	17

*W 2022 r. przestał obowiązywać program „Prymus”. Prezydent Miasta Katowice zarządzeniem Nr 2397/2022 z dnia 17 maja 2022 r. zdecydował o wprowadzeniu Nagrody dla szczególnie wyróżniających się uczniów pn.: „Katowicki Diament Edukacyjny”. Niestety rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Śląskiego z dnia 26 sierpnia 2022 r., młodzi katowiczanie zostali pozbawieni możliwości otrzymania nagrody w ramach „Katowickiego Diamentu Edukacyjnego”. Wojewoda uznał, że jedyną formą wsparcia, jaką w myśl obowiązujących przepisów może przyznać gmina, jest stypendium za wyniki w nauce. Decyzja Wojewody Śląskiego została zaskarżona przez Prezydenta Miasta Katowice do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Sąd podtrzymał decyzję Wojewody.

Komentarz do powyższych wskaźników:

- w 2023 r. po raz pierwszy przyznano Nagrodę Prezydenta Miasta Katowice i Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach dla szczególnie wyróżniających się uczennic i uczniów „Katowicki Diament Edukacyjny”. Wręczono 99 nagród, w tym: (57 nagród I stopnia, 42 nagrody II stopnia) na łączną kwotę 457 200,00 zł. a także vouchery dające możliwość udziału w programie Uniwersytetu Śląskiego Dzieci i Młodzieży, kursie maturalnym oraz Śląskim Uniwersytecie Najlepszych;
- realizacja programu „**Uniwersytet Najlepszych**” obejmowała zarówno wykłady jak i warsztaty adresowane do szerokiego grona nauczycieli i uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych w Katowicach i Sosnowcu oraz indywidualnego tutoringu.

Cel szczegółowy 3. Wzbogacanie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży.

Zadanie 1. Wzbogacanie oferty edukacyjnej szkół i placówek oświatowych.

Wzbogacanie oferty edukacyjnej o dodatkowe zajęcia uzupełniające, rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów oraz wspomagające rodziców w procesie wychowania, to jeden z priorytetów Miasta.

Do najważniejszych aktywności w tym obszarze należą:

1. Realizacja autorskiego programu edukacji regionalnej „Serce Metropolii - Katowice moje miejsce na Ziemi”

Celem programu jest przekazanie rzetelnej, kompleksowej wiedzy o mieście - miejscu pochodzenia lub miejscu zamieszkania/uczęszczania do szkoły, rozbudzenia poczucia dumy z zachodzących przemian, podniesienia świadomości w zakresie narzędzi i mechanizmów wpływających na kreowanie miejskiej rzeczywistości, rozbudzenie aktywności obywatelskiej, a także propagowanie różnorodności, otwartości i szacunku dla innych. Program realizowany jest w I i II klasach szkół ponadpodstawowych w wymiarze 1 godziny tygodniowo na oddział, co dało łącznie w roku szkolnym 2022/2023 **227 godzin tygodniowo**. W roku szkolnym 2022/2023 wzięło w nim udział **6 373 uczniów**.

2. Projekt „Katowice Miastem Fachowców”

Adresatami projektu są uczniowie klas VII szkół podstawowych. Projekt realizowany jest w formule czteroetapowej, składającej się z wprowadzającej lekcji wychowawczej, wizyty studyjnej w firmie i w szkole ponadpodstawowej kształcącej w zawodzie, którego dotyczyła wizyta w firmie oraz podsumowującej lekcji wychowawczej. Kluczowym etapem projektu są wizyty studyjne w firmach biorących udział w projekcie. Uczestnictwo uczniów w takich wizytach daje im możliwości poznania specyfiki pracy w danym zawodzie, praktycznych zasad funkcjonowania firmy, kompetencji wykorzystywanych w danym środowisku pracy, a także możliwości zatrudnienia w przedsiębiorstwie.

W roku szkolnym 2022/2023 odbyły się 2 edycje projektu. W zimowej wzięli udział uczniowie klas VII szkół podstawowych łącznie z 30 szkół. Wizyty studyjne odbyły się w siedzibach 7 firm/instytucji, z którymi zostały podpisane listy intencyjne. W okresie od 3 października do 9 grudnia 2022 r. odbyło się 36 wizyt studyjnych. W ramach projektu Katowice Miastem Fachowców, uczniowie katowickich szkół podstawowych w ramach 44 wizyt w dniach od 1 lutego do 21 marca 2023 r. odwiedzili 11 szkół ponadpodstawowych, realizujących kształcenie zawodowe.

W edycji wiosennej wzięli udział uczniowie klas VII szkół podstawowych z 25 szkół łącznie. Wizyty studyjne odbyły się w siedzibach firm/instytucji 8 firm, z którymi zostały podpisane listy intencyjne. W okresie od 28 lutego do 26 kwietnia 2023 r. odbyły się 43 wizyty studyjne. W ramach projektu Katowice Miastem Fachowców, uczniowie katowickich szkół podstawowych w ramach 42 wizyt w dniach od 17 maja do 19 czerwca 2023 r. odwiedzili 10 szkół ponadpodstawowych realizujących kształcenie zawodowe.

Lekcje wzbudziły duże zainteresowanie uczniów, szczególnie przewidziane w nich ćwiczenia. W ramach podsumowania wizyt studyjnych w zakładach pracy, uczniowie często zwracali uwagę, że jest to wyjątkowe doświadczenie, które daje możliwość zdobycia wiedzy praktycznej. Dzięki wizytom poszerzyli bowiem swoją wiedzę na temat poszczególnych zawodów, wymagań kwalifikacyjnych na poszczególnych stanowiskach, poznali warunki pracy i zasady funkcjonowania firmy oraz możliwości zatrudnienia w różnych gałęziach przemysłu. Wizyta uświadomiła im też jakie są ścieżki rozwoju w danej firmie. Zdecydowanie najbardziej ciekawe dla odwiedzających były spotkania i rozmowy z pracownikami, którzy w ich ocenie z dużym zaangażowaniem oraz w niezwykle profesjonalnej i przystępnej formie prowadzili wszystkie wizyty. Potrafili bowiem w ciekawy i wzbudzający zainteresowanie sposób opowiadać o działalności firmy, dając jednocześnie możliwość aktywnego uczestnictwa odwiedzającym. Podsumowanie obu edycji w liczbach:

- **1028** - liczba uczniów uczestniczących w wizytach studyjnych,
- **1415** - liczba uczniów uczestniczących w wizytach w szkołach ponadpodstawowych, realizujących kształcenie zawodowe,
- **1643** - liczba uczniów uczestniczących w lekcjach otwierających projekt,
- **1355** - liczba uczniów uczestniczących w lekcjach podsumowujących projekt.

3. Program rozwoju edukacyjno-zawodowego P-Tech

W dniu 29 sierpnia 2019 r. Prezydent Miasta Katowice, firmy IBM, Samsung i Fujitsu Technology Solutions oraz Instytut Badań Edukacyjnych podpisali porozumienie w sprawie realizacji programu P-Tech. Patronat honorowy nad programem objął prezes Rady Ministrów Mateusz Morawiecki oraz Ministerstwo Cyfryzacji.

Głównym celem **P-Tech** jest wsparcie lokalnych społeczności przez odpowiednie przygotowanie młodzieży do pracy w zawodach o specjalności informatycznej, które oprócz zdobycia dyplomu ukończenia szkoły średniej, wymagają odpowiednich umiejętności, jednak niekoniecznie kilkuletnich studiów wyższych. W programie realizowanym po raz pierwszy w Polsce uczestniczą dwie szkoły techniczne z Katowic tj.: Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących Nr 2 współpracujący z IBM Polska i Kyndryl oraz Śląskie Techniczne Zakłady Naukowe z Katowic - z Fujitsu Technology Solutions.

W Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych z Katowic w roku szkolnym 2022/2023, w regularnych cotygodniowych zajęciach w ramach Programu uczestniczyło 82 uczniów z trzech klas o profilu technik informatyk. W ramach programu zrealizowano 170 godzin wykładów i warsztatów, 45 godzin zajęć mentoringu oraz 120 godzin praktyk zawodowych. Zajęcia przeprowadzono w następujących formach:

- zajęcia teoretyczne oraz warsztatowe w szkole,
- zajęcia teoretyczne oraz warsztatowe online,
- mentoring w szkole oraz w siedzibie firmy Fujitsu,
- praktyki zawodowe w siedzibie firmy Fujitsu.

Dla uczniów z Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących Nr 2 w roku szkolnym 2022/2023 ważnym wyzwaniem była kontynuacja Akademii Mainframe, która jest świetnym przykładem funkcjonowania programu edukacji zawodowej P-TECH w praktyce. Każdego miesiąca uczniowie brali udział w warsztatach z wykorzystaniem środowiska testowego Mainframe, licencję i niezbędne wsparcie dostarczyło IBM Polska. Podczas całego roku szkolnego miały także miejsce liczne spotkania mentoringowe. Otrzymując natomiast dostęp do platformy SkillsBuild for Students, uczniowie mogli realizować kursy i zdobywać odznaki, m.in. z zakresu sztucznej inteligencji, programowania i kodowania, łańcucha bloków, informatyki kwantowej, Mainframe, technologii Open Source. Uczniowie zrealizowali praktyki zawodowe w wymiarze 140 godzin/ucznia w dwóch partnerskich firmach: IBM i Kyndryl. Przez miesiąc praktykanci pracowali nad projektem z obszaru raportowania ESG. Rezultaty ich pracy zaimplementowane zostały w IBM Planning Analytics, z wyszczególnieniem danych dla miasta Katowice pochodzących z GUS-u. W głównej mierze skupili się na trzech obszarach zrównoważonego rozwoju, takich jak Dobre zdrowie i jakość życia, Wzrost gospodarczy i godna praca, Zrównoważone Miasta Społeczności.

Na spotkaniu podsumowującym realizację praktyk zawodowych w IBM, praktykanci przedstawili efekty pracy realizowanej podczas miesięcznych praktyk pod skrzydłami zespołu IBM Client Engineering. Jako efekty pracy uwzględnili podstawy programowania w Pythonie, umiejętność wyszukiwania danych z krajowych baz danych i obsługę narzędzia IBM Planning Analytics.

4. Autorski program nauki pływania dla uczniów klas III szkół podstawowych „Jak ryba w wodzie”

Projekt powszechnej nauki pływania skierowany do wszystkich uczniów klas III szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice, w wymiarze 1 godziny tygodniowo, realizowany na basenach miejskich oraz z wykorzystaniem sportowej infrastruktury oświatowej. W roku szkolnym 2022/2023 w programie wzięło udział **2887** uczniów.

5. Autorskie Programy zajęć dodatkowych dla uczniów z zakresu kodowania i programowania „Zakodowane Katowice” oraz matematyki „Matematyczne Katowice”

Autorski program dodatkowych zajęć z zakresu kodowania i programowania „Zakodowane Katowice” jest realizowany we wszystkich samorządowych szkołach podstawowych w klasach III, w wymiarze 1 godziny tygodniowo dla oddziału, co dało łącznie 108 godzin tygodniowo w roku szkolnym 2022/2023. Założeniem niniejszego programu jest rozwijanie u uczniów umiejętności logicznego myślenia, rozumowania, wnioskowania, a także kształtowanie kompetencji społecznych. Uczucie się kodowania i programowania to nie tyle nabywanie umiejętności czysto technicznych, ile dbanie o wszechstronny rozwój dziecka. Zajęcia te pozwalają rozwijać umiejętność pracy zespołowej w sposób najbardziej przyjazny dzieciom, poprzez doświadczanie i eksperymentowanie, co przekłada się również na szybkie zapamiętywanie przyswajanych informacji i umiejętne ich wykorzystywanie w praktycznym działaniu. W roku szkolnym 2022/2023 wzięło w nim udział **2275** uczniów.

Autorski program dodatkowych zajęć z zakresu matematyki „Matematyczne Katowice” jest realizowany we wszystkich samorządowych szkołach podstawowych w klasach IV, w wymiarze 1 godziny tygodniowo dla oddziału, co dało łącznie 114 godzin tygodniowo w roku szkolnym 2022/2023. Założeniem niniejszego

programu jest rozbudzenie u uczniów zainteresowania matematyką, wykorzystując w tym celu ich naturalną ciekawość poznawczą. Celem programu jest stymulacja rozwoju intelektualnego poprzez zaszczepienie w dzieciach pasji, entuzjazmu i motywacji do poznawania matematyki. Program koncentruje się na uzmysłowieniu uczniom, że znajomość matematyki ma namacalny, praktyczny wymiar i pomaga w wielu codziennych czynnościach, co pozwala przełamać lęk i rozbudzić pozytywne nastawienie do „królowej nauk”. Uczniowie dzięki udziałowi w zajęciach kształtują zdolności logicznego myślenia, eksperymentowania, poszukiwania nieszablonowych rozwiązań, krytycznej analizy i pracy zespołowej. W roku szkolnym 2022/2023 Wzięło w nim udział **2339** uczniów.

6. „Uniwersytet Najlepszy”

To pierwszy tego typu program w województwie śląskim mający na celu rozwijanie pasji najzdolniejszych uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, laureatów oraz finalistów olimpiad i konkursów przedmiotowych zainteresowanych rozwojem naukowym. Program ma na celu pokazanie bogatej oferty edukacyjnej Uniwersytetu Śląskiego oraz zachęcenie do podjęcia studiów w województwie śląskim. „Uniwersytet Najlepszy” wspiera uczniów w rozwoju ich aktywności poznawczej, pobudza ich innowacyjność oraz kreatywność. Główną metodą pracy w „Uniwersytecie Najlepszy” jest edukacja spersonalizowana oparta na tutoring. Tutor, pracownik Uczelni, jest opiekunem pomagającym w znalezieniu optymalnej ścieżki naukowej ucznia, dostosowaniu jej do jego zainteresowań i potrzeb. Podczas spotkań tutor pracuje z uczestnikiem, podejmując próby trafnego rozpoznania jego potencjału, pomaga w odkryciu i rozwinięciu talentów, wspólnie z podopiecznym wyznacza ścieżkę rozwoju oraz motywuje do długotrwałej współpracy w rozwoju osobistym i naukowym. W 2023 roku w V edycji programu wzięło udział **17** młodych utalentowanych uczniów.

7. Miejski Program Profilaktyki Rówieśniczej

Założeniem Programu jest zaktywizowanie młodzieży w środowisku szkolnym w szereg działań profilaktycznych mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniom i patologiom społecznym, profilaktykę uzależnień oraz życia wolnego od przemocy i agresji. Motywem przewodnim działań Miejskiego Programu Profilaktyki Rówieśniczej w roku szkolnym 2022/2023 w dalszym ciągu był temat zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w połączeniu z tematem uchodźczym oraz integracją międzykulturową i doświadczeniem kryzysu migracji.

W celu zdiagnozowania obszarów tematycznych i problemowych, na które powinny być skierowane działania oraz wybór odpowiednich form działań, utworzone zostało narzędzie diagnostyczne, dedykowane nastolatkom, które umożliwiło określenie ich potrzeb i zagadnień wymagających wsparcia. Nauczyciele pracujący na co dzień z młodzieżą również zostali poproszeni o udział w ankiecie dotyczącej określenia ich potrzeb i potrzeb uczniów w zakresie wsparcia zdrowia psychicznego. Obydwie ankiety zostały przygotowane przez zespół koordynatorów w listopadzie 2022 roku i przeprowadzone w grudniu 2022 roku. W ankietach udział wzięło 2135 respondentów, w tym 640 nauczycieli i 1495 uczniów ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Badanie zostało przeprowadzone zgodnie z założeniami przy pomocy specjalnie skonstruowanych narzędzi diagnostycznych.

W placówkach oświatowych realizowane są również środowiskowe programy, których celem jest prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w formie zajęć pozalekcyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Zajęcia realizowane w katowickich szkołach w ramach środowiskowych programów profilaktycznych to zajęcia o charakterze socjoterapeutycznym, uczące postaw i zachowań prospołecznych, prezentujące twórcze i inspirujące sposoby spędzania wolnego czasu, integrujące dzieci z różnych środowisk. Zajęcia mają na celu propagowanie alternatywnych, zdrowych i prawidłowych sposobów zaspokajania potrzeb emocjonalnych z wykorzystaniem profilaktyki rówieśniczej i liderskiej, opartej na interakcjach rówieśniczych i osobistym, bezpośrednim zaangażowaniu w działania, w celu najefektywniejszego wykorzystania potencjału dzieci i młodzieży. W roku 2023 środowiskowe programy profilaktyczne realizowane były w 7 placówkach.

Ponadto, uczniowie katowickich szkół zaangażowani są w szereg programów i projektów uczących aktywności obywatelskiej, wrażliwości na potrzeby innych, rozwijających pasje i zainteresowania realizowanych w szkołach przez organizacje pozarządowe. Miasto ogłasza corocznie otwarte konkursy ofert w obszarze edukacja, oświata, wychowanie dot. następujących zadań:

- edukacja antydyskryminacyjna, której celem jest dążenie do poszanowania godności, wolności i prawa do odrębności oraz przeciwdziałanie dyskryminacji i przemocy motywowanej uprzedzeniami dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych;
- prowadzenie zajęć popularyzujących wiedzę, innowacyjność i osiągnięcia współczesnej nauki wśród uczniów;
- wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez prowadzenie zorganizowanych akcji społecznych promujących czytelnictwo, sporty umysłowe oraz e-sport wśród społeczności przedszkolnej, szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
- edukacja obywatelska w **szkolach, w tym dotycząca działalności 3 sektora w Katowicach.**

W 2023 r. w aktywnościach organizowanych przez organizacje pozarządowe w oparciu o ww. konkursy wzięło udział 4858 dzieci i młodzieży.

Wskaźniki realizacji:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2021 rok	2022 rok	2023 rok
1.	Liczba dzieci, które skorzystały z wyjazdu na „zielone szkoły”	772	357	513
2.	Liczba uczniów uczestniczących w dodatkowych zajęciach z zakresu kodowania i programowania	666	604	4614
3.	Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pływania w ramach projektu „Jak ryba w wodzie”	2 095	2 292	2887
4.	Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach programu edukacji regionalnej „Serce Metropolii - Katowice moje miejsce na Ziemi”	5 647	4 351	6373
5.	Liczba dzieci i młodzieży, która skorzystała z zajęć pozalekcyjnych organizowanych przez organizacje pozarządowe w ramach otwartych konkursów ofert ogłaszanych corocznie w ramach „Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi” w obszarze „edukacja, oświata i wychowanie”	10 462	2 095	4858

Komentarz do powyższych wskaźników:

- wyjazdy dzieci na tzw. „zielone szkoły” do miejsc czystych ekologicznie, dofinansowane jest w oparciu o dotację celową z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach;
- liczba dzieci i młodzieży, która skorzystała w 2023 roku z zajęć pozalekcyjnych organizowanych przez organizacje pozarządowe zależała od propozycji działań zawartych w ofertach, które zostają wybrane w przedmiotowych konkursach, ogłaszanych corocznie 1 lutego.

Cel szczegółowy 4. Sport, rekreacja i wypoczynek.

Zadanie 1. Zagospodarowanie w okresie wakacyjnym czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez ich udział w imprezach i zajęciach organizowanych w ramach zimowego oraz letniego wypoczynku.

Realizacja zadania odbywa się w drodze otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych pod nazwą „Akcja Zima 2023 - organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży” oraz „Akcja Lato 2023 - organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży”.

W ramach realizacji tych zajęć katowickie kluby i stowarzyszenia sportowe organizują dla dzieci i młodzieży zajęcia sportowe, które mają charakter otwarty. To znaczy, że w okresie ferii zimowych oraz wakacji letnich wszystkie dzieci z terenu miasta Katowice mogą skorzystać z oferty proponowanej przez dany klub. Z dotacji kluby mogą pokryć następujące rodzaje kosztów potrzebnych do realizacji ww. zadania: wynajem obiektu, wynagrodzenia trenerów i instruktorów, opieka medyczna, ubezpieczenie uczestników, napoje, posiłki, poczęstunek, zakup medali, dyplomów i nagród o charakterze sportowym.

Świetlice Specjalistyczne i Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe MOPS w czasie ferii zimowych w terminie 16.01-27.01.2023 r. oraz podczas wakacji letnich w okresie od 26.06-31.08.2023 r. we współpracy z innymi

organizacjami i instytucjami organizowały zajęcia świetlicowe oraz wyjścia i imprezy na zewnątrz w ramach akcji „Zima w mieście” i „Lato w mieście”. Liczba dzieci objętych zajęciami w okresach przerw w nauce kształtowała się na podobnym poziomie w 2022 roku oraz w 2023 roku. Liczba dzieci, w ramach akcji „Zima w mieście” wynosiła **146**. Natomiast w okresie wakacji letnich w minionym roku w ramach akcji „Lato w mieście” objęto zajęciami **206** dzieci.

W 2023 roku świetlicowe i klubowe zajęcia organizowane w okresie ferii zimowych i wakacji letnich cieszyły się dużym zainteresowaniem. Dzięki realizowanym na terenie placówek akcji „Zima w mieście” i „Lato w mieście” podopieczni spędzili bezpiecznie czas, pod opieką wykwalifikowanych pracowników świetlic i klubów. Dzieci i młodzież miały możliwość aktywnie uczestniczyć w różnorodnych zajęciach rekreacyjnych, rozwojowych, edukacyjnych i sportowych oferowanych przez placówki. Z oferty tej korzystały także dzieci nie uczęszczające do placówek w roku szkolnym, przyjmowane do świetlic i klubów na kilkutygodniowe turnusy w miejsce wychowanków wyjeżdżających poza miejsce zamieszkania. Rodzice dzieci informowali o swoim zadowoleniu z możliwości skorzystania z tego rodzaju wsparcia, wskazując na wartość, jaką jest możliwość spędzania przez ich dzieci czasu wolnego od zajęć szkolnych w sposób atrakcyjny i bezpieczny.

Miejskie Domy Kultury:

Akcja „Zima w mieście 2023”

W ramach akcji zima w mieście w miejskich domach kultury odbyły się warsztaty plastyczne, warsztaty muzyczno-ruchowe, warsztaty rękodzieła artystycznego, warsztaty edukacyjne i twórcze, warsztaty bazujące na eksperymentach naukowych, warsztaty przyrodnicze i ekologiczne, turnieje gier planszowych, spacerzy krajoznawcze, gry i zabawy ruchowe, zabawy karnawałowe, projekcje filmowe bajek.

Liczba zajęć: 105

Akcja „Lato w mieście 2023”

W ramach akcji lato w mieście odbyły się warsztaty plastyczne, wokalne, teatralne, teatralno-musicalowe, teatralno-plastyczne, rękodzielnicze, florystyczne, literackie, zajęcia relaksacyjne, warsztaty ekologiczne gry i zabawy w plenerze gry logiczne, zajęcia świetlicowe, zabawy i gry integracyjne, zajęcia sportowe. Dodatkowymi atrakcjami dla dzieci były: gry terenowe, spotkanie z ciekawymi ludźmi. Organizowano również spacerzy krajoznawcze i wycieczki m.in.: do kin, teatrów, muzeów a także do innych miejskich instytucji kultury takich jak Galeria Sztuki Współczesnej BWA, Muzeum Historii Katowic czy Śląski Teatru Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach.

Liczba zajęć: 242

Komentarz:

W 2023 r. zajęcia w ramach Akcji „Zima w mieście 2023” i „Lato w mieście 2023” odbywały się stacjonarnie i cieszyły się dużym zainteresowaniem. Miejski Dom Kultury „Bogucice-Zawodzie” realizował w ramach Akcji „Lato w mieście 2023” półkolonie „Bogucicka Szkoła Magii”, które odbyły się w formie odpłatnej dla uczestników. Nie wpłynęło to jednak na zainteresowanie zajęciami, a pozwoliło wzbogacić ofertę zajęć o różnorodną tematykę. W związku z trwającą wojną w ramach ww. akcji w zajęciach brały też udział dzieci z Ukrainy.

Galerii Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach:

Akcja „Zima w mieście 2023”

Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach w ramach akcji „Zima w mieście 2023” zorganizowała cykl stacjonarnych warsztatów ekspresji twórczej pt.: „Dialog zmysłów”, skorelowanych z wystawą „Przestrzenie referencyjne” Mischy Kuballa. Interdyscyplinarne warsztaty połączyły sztukę wizualną z muzyką, dla których inspiracją była twórczość artysty Mischy Kuballa, który w swoich instalacjach bardzo często wykorzystuje światło. Działania warsztatowe koncentrowały się na odkrywaniu możliwości percepcyjnych, pogłębianiu doznań sensorycznych oraz komunikacji zarówno pomiędzy zmysłami, jak i skorelowaną z nimi ekspresją. Na uczestników warsztatów czekały ćwiczenia plastyczno-muzyczne, które zaktywizowały myślenie abstrakcyjne, wykorzystując użycie różnych kanałów percepcji - łącząc ze sobą różne bodźce: wzrokowe, słuchowe i dotykowe. Istotą ćwiczeń inspirowanych zjawiskiem synestezji, była praca z wyobraźnią abstrakcyjną.

Liczba zajęć: 9

Akcja „Lato w mieście 2023”

Wakacyjne warsztaty twórcze dla dzieci skorelowane były z wystawą prac dyplomantów ASP w Katowicach „Rajzefiber” i skupione były wokół tematu twórczych podróży. Działania przebiegały dwupłaszczyznowo, łącząc komplementarnie część merytoryczną z warsztatową. Stałym elementem zajęć była prezentacja aktualnej wystawy wraz z prelekcją, dzięki czemu dzieci poznały różnorodne zjawiska artystyczne i uczyły się własnego sposobu interpretacji dzieł sztuki. Zakres działań praktycznych obejmował interdyscyplinarne działania artystyczne m.in. instalacje przestrzenne i performensy.

Liczba zajęć: 18

Komentarz:

W zajęciach wzięły udział dzieci oraz młodzież z miejskich domów kultury, klubów osiedlowych, jak również osoby indywidualne.

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach

Akcja „Zima w mieście 2023”

W czasie „*Ferii z książką*” w 18 filii bibliotecznych w 168 wydarzeniach wzięło udział **1417** osób. Działania stacjonarne były wsparte aktywnością w przestrzeni wirtualnej i zgromadziły publiczność liczącą 5091 odbiorców (biblioteka szpitalna – Filia nr 38). Większość zajęć w czasie ferii skierowana była do grup zorganizowanych z instytucji oświatowych, z którymi na co dzień współpracują poszczególne filie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach.

Liczba zajęć: 168

Akcja „Lato w mieście 2023”

W lipcu i sierpniu w **14** filiach bibliotecznych w **149** wydarzeniach wzięło udział **182** osoby. Wśród uczestników znalazły się również dzieci z Ukrainy, dla których nie organizowano odrębnych zajęć, a postawiono na integrację. W odpowiedzi na potrzeby czytelników w czasie „*Lata z książką*” oprócz zajęć dopołudniowych Miejskich Bibliotek Publicznych w Katowicach, organizowano popołudniowe plenerowe spotkania z teatrem, w których wzięły udział dzieci wraz z opiekunami, a które to spotkania cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem. W 2023 w filiach nr 26 (Murcki) i 28 (Podlesie) odbyło się w czasie wakacji 13 przedstawień, w których udział wzięło **1395** osób

Liczba zajęć: 149

Komentarz:

W 2023 roku zarówno „*Ferie z książką*” i „*Lato z książką*” odbywały się przede wszystkim stacjonarnie, jedynym wyjątkiem była w czasie Ferii Szpitalna Bajkoteka (Filia nr 38 w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka), w czasie wakacji również tam odbywały się w wybrane dni zajęcia stacjonarne, w których udział wzięło 70 dzieci. Większość zajęć w czasie Ferii skierowana była do grup zorganizowanych z instytucji oświatowych, z którymi na co dzień współpracują poszczególne filie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach, natomiast zajęcia w czasie „*Lata z książką*” były skierowane wyłącznie do odbiorców indywidualnych, stąd różnice w ilości zajęć oraz frekwencji.

Muzeum Historii Katowic

Akcja „Zima w mieście 2023”

W ramach akcji „Zima w mieście 2023” w Muzeum Historii Katowic w budynku głównym oraz jego oddziałach, Dziale Etnologii Miasta i Dziale Teatralno-Filmowym przygotowano warsztaty plastyczne, graficzne, teatralne: „Witkacowe inspiracje”, „Portret małego mieszczanina”, "Szykowni pradziadkowie - od galandy do brucleka", „Kolorowa zima” połączone ze zwiedzaniem wystaw czasowych i stałych. Zajęcia odbyły się w dniach 16.01.2023-27.01.2023. Ogółem zorganizowano 30 warsztatów, w których uczestniczy również dzieci z Ukrainy.

Liczba zajęć: 30

Akcja „Lato w mieście 2023”

W czasie akcji „Lato w mieście 2023”, w okresie wakacji przygotowano zajęcia plastyczne: „Mityczne stwory i zwierzęta z baśni i legend”, „Fantastyczne zwierzęta Teofila Ociepki i jak je znaleźć”, „Kostiumowa podróż dookoła świata”. Razem w trzech obiektach zrealizowano 27 warsztatów.

Liczba zajęć: 27

Podsumowując w akcjach zimowego i letniego wypoczynku uczestniczyło **1042** dzieci w zajęciach przygotowanych w Muzeum Historii Katowic.

Komentarz:

W okresie pandemicznym, w 2021 roku realizowano zajęcia online w okresie ferii zimowych i stacjonarne w czasie wypoczynku letniego. W 2022 roku w czasie zimowego i letniego wypoczynku przeprowadzono zajęcia stacjonarne dla grup zamawiających w nich udział. W 2023 roku liczba zajęć zwiększyła się w stosunku do poprzednich lat – przygotowana przez Muzeum Historii Katowic atrakcyjna oferta bezpłatnych zajęć spowodowała zwiększenie zainteresowania zajęciami warsztatowymi.

Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”

Akcja „Zima w mieście 2023”

W ramach akcji „Zima w mieście 2023” zorganizowano w okresie 16-25.01.2023 warsztaty artystyczne dla dzieci pn. „Ahoj, przygodo!”. Warsztaty zainspirowane były książką obrazkową pt. „Dwoje ludzi” Iwony Chmielewskiej i poruszały temat budowania wspólnoty. W trakcie interdyscyplinarnych działań, łączących zabawy ruchowe, plastyczne i teatr cieni, dzieci kreowały własne państwa i opowiadały o nich za pomocą teatralnych środków wyrazu.

Liczba zajęć: 10

Akcja „Lato w mieście 2023”

W ramach akcji „Lato w mieście 2023” zorganizowano w dn. 21.07.-22.08.2023r. w Galerii Ateneum wystawę ilustracji dla dzieci pn. „Inne światy”, którą obejrzało 380 osób. Przygotowano także, w dniach 03-16.07.2023r., półkolonie artystyczno-integracyjne pn. „Święto” adresowane do dzieci z Polski i z Ukrainy. Podczas 13 dni warsztatów, **33** dzieci w wieku 8-11 lat, rozwijało swoje zainteresowania artystycznie pracując w jednej z trzech grup - aktorskiej, aktorsko-plastycznej i aktorsko-muzycznej. W programie każdej z nich znalazły się różnorodne zajęcia: twórcze warsztaty kulturowe w Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”, tańce, zadania aktorskie, gry i zabawy teatralne, a także ćwiczenia rozwijające wyobraźnię i umiejętność pracy w grupie. Podczas działań warsztatowych dzieci miały szansę poznać różne obrzędy i zwyczaje związane z kulturą tradycyjną, a następnie stworzyć własne, ważne dla nich uroczystości. Podsumowaniem twórczej pracy był spektakl przygotowany przez uczestników, który został dwukrotnie zaprezentowany na scenie plenerowej Muzeum Górnośląskiego Parku Etnograficznego w Chorzowie dla łącznie 170 widzów z Polski i Ukrainy. Prezentacjom spektakli towarzyszyły warsztaty integrujące rodziny. W dniach 3-16 lipca 2023r. odbyło się 15 zajęć dla dzieci.

Liczba zajęć: 24

Komentarz:

W ramach „Lato w mieście 2023” w związku z dużym zainteresowaniem ofertą edukacyjną, poza półkoloniami, Teatr przeprowadził także bezpłatne warsztaty integracyjno-artystyczne dla grup zorganizowanych z Katowic m.in. ze Szkoły Podstawowej nr 37, Ośrodka św. Barbary (Caritas) oraz Świetlicy Specjalistycznej nr 5 Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek

Akcja „Zima w mieście 2023”

W Katowice Miasto Ogrodów – Instytucji Kultury im. K. Bochenek, odbyły się zajęcia muzyczne „Jak karnawał to zabawa” skierowane do zarówno do grup, jak i uczestników indywidualnych oraz zajęcia w ramach projektu „Future Artist”. Ponadto dzieci wzięły udziału w warsztatach „Muzykodrom”. Zorganizowano także zajęcia w ramach projektów dofinansowanych zewnętrznie - JazzCamp for Girls, czyli warsztaty jazzowe dla

uczennic szkół muzycznych z regionu oraz zajęcia plastyczne w ramach polsko-ukraińskiej świetlicy twórczej UNICEF.

Liczba zajęć: 45.

Akcja „Lato w mieście 2023”

W okresie wakacyjnym Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek, w ramach projektu „Future Artist” zorganizowało następujące zajęcia dla dzieci i młodzieży:

- „Prawdziwość i autentyczność relacji” - warsztaty twórcze oraz oprowadzanie kuratorskie,
- „Wspólnota wolności i happeningu w plenerze” - warsztaty twórcze w MOSiR w Chełmku,
- „Wspólnota przyjaźni i informelu” - warsztaty twórcze,
- „Wspólnota metafory i rysunku” - warsztaty twórcze w Zabrzańskiej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Zrealizowano także warsztaty muzyczne „Nutmowa podróż przez świat!” prowadzone przez Zdzisława Smucerowicza skierowane zarówno do grup zorganizowanych, jak i uczestników indywidualnych. Ponadto zorganizowano zajęcia Muzykodromu dla grup młodszych i starszych.

W ramach dofinansowanej zewnętrznie polsko-ukraińskiej świetlicy twórczej UNICEF dzieci mogły wziąć udział w dwóch turnusach półkolonii. Biuro Dźwięku Katowice zorganizowało z kolei zajęcia „Świetlicy dźwiękowej” skierowane do młodzieży.

Liczba zajęć: 103

Komentarz:

W ubiegłym roku utrzymano wskaźnik liczby zajęć kierowanych do dzieci i młodzieży w trakcie ferii i wakacji w okolicach 150. Powrócono do sprawdzonych w ubiegłych latach propozycji, których trzonem były zajęcia plastyczne w ramach projektu Future Artist oraz zajęcia muzyczne prowadzone przez Zdzisława Smucerowicza (zimą - “Jak karnawał to zabawa”, latem - „Nutmowa podróż przez świat”). Warsztaty były kierowane zarówno do grup zorganizowanych, jak i uczestników indywidualnych. Dzieci mogły także wziąć udział w zajęciach Muzykodromu oraz zewnętrznie finansowanych projektach - JazzCamp for Girls i polsko-ukraińskiej świetlicy twórczej UNICEF.

Zadanie 2. Współpraca z Uczniowskimi Klubami Sportowymi, klubami sportowymi, stowarzyszeniami sportowymi oraz organizacjami pozarządowymi mająca na celu upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.

Współpraca z Uczniowskimi Klubami Sportowymi, Klubami Sportowymi, stowarzyszeniami sportowymi oraz organizacjami pozarządowymi mająca na celu upowszechnianie kultury fizycznej i sportu – wspieranie działalności klubów i stowarzyszeń sportowych odbywało się w 2023 roku w drodze otwartych konkursów ofert o udzielenie dotacji podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w celu upowszechniania kultury fizycznej, sportu i turystyki w celu realizacji następujących zadań:

- „Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu, turystyki i rekreacji” w 2023 r.,
- „Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych” w 2023 r. w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, zadanie realizowane przez Uczniowskie Kluby Sportowe,
- „Organizacja imprez sportowych i turystycznych od dnia podpisania umowy do 30 czerwca 2023r.”,
- „Organizacja imprez sportowych i turystycznych od dnia podpisania umowy do 31 grudnia 2023r.”,
- „Akcja Zima 2023 – organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży”,
- „Akcja Lato 2023-organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży”,
- „Organizacja uprawiania sportu” w 2023 r.

Ponadto Wydział Edukacji i Sportu wspierał działalność katowickich klubów i stowarzyszeń sportowych klubów poprzez:

- przyznawanie dotacji na realizację zadań publicznych w trybie tzw. „Małego Grantu,”

- wspieranie różnych form turystyki,
- wspieranie plenerowych imprez sportowych, rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży.

Środki finansowe przekazywane katowickim klubom sportowym pozwalają im na prowadzenie bieżącej, całorocznej działalności szkoleniowej. Z dotacji pokrywane są m. in. koszty stałe (czynsz, wynajem, obsługa techniczna), sprzęt sportowy, stroje sportowe, akcesoria i urządzenia sportowe, wynagrodzenia trenerów i księgowych, transport na turnieje i obozy, wyżywienie i zakwaterowanie na turniejach i obozach, napoje, drobny poczęstunek itp.

Ponadto miasto w formie dotacji finansuje również organizację imprez sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców, a także wspomaga w znaczący sposób organizację zajęć dla dzieci i młodzieży pozostającej w mieście w okresie ferii zimowych (Akcja Zima) i w okresie ferii letnich (Akcja Lato).

W zajęciach organizowanych przez kluby i stowarzyszenia uczestniczą tysiące dzieci i młodzieży, dla których uprawianie sportu i rekreacji stanowi alternatywny sposób na spędzanie czasu wolnego, rozwijanie swoich umiejętności i zainteresowań oraz zabawę.

Zadanie 3. Wspieranie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych dla mieszkańców miasta.

Realizacja zadania odbywa się w drodze otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych pod nazwą „Organizacja imprez sportowych i turystycznych w okresie od dnia podpisania umowy do 30 czerwca 2023 r.” oraz „Organizacja imprez sportowych i turystycznych w okresie od dnia podpisania umowy do 31 grudnia 2023r.”. Z dotacji przekazywanej z budżetu miasta Katowice podmioty mogą pokryć następujące rodzaje kosztów potrzebnych do realizacji zadania: wynajem obiektów, opłaty sędziowskie, startowe, opieka medyczna, ubezpieczenie uczestników imprezy, napoje, poczęstunek, zakwaterowanie i wyżywienie uczestników imprezy, zakup medali, pucharów i nagród o charakterze sportowym. Wspieranie imprez odbywa się także poprzez ich współorganizację w trybie Ustawy prawo zamówień publicznych, bezpłatne udostępnianie miejskich obiektów sportowych oraz przekazywanie pucharów, medali i statuetek jako nagród.

Wskaźniki realizacji:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2021 rok	2022 rok	2023 rok
1.	Liczba miejskich instytucji kultury biorących udział w akcji „Lato w mieście” i akcji „Zima w mieście”	10	10	10
	Liczba zajęć prowadzonych w tych instytucjach	1 390	937	930
2.	Liczba dzieci, które skorzystały z zajęć organizowanych w szkołach i placówkach oświatowych w ramach akcji „Lato w mieście” i akcji „Zima w mieście”	Akcja zima 2021 – 3 998	Akcja zima 2022 – 3 000	Akcja zima 2023 - 6500
		Akcja lato 2021 – 4 521	Akcja lato 2022 – 5 200	Akcja Lato 2023 -8959
3.	Liczba dzieci, które skorzystały z zajęć organizowanych przez Uczniowskie Kluby Sportowe, kluby sportowe oraz stowarzyszenia sportowe w ramach akcji „Lato w mieście” ¹ i akcji „Zima w mieście”	Akcja Zima 2021 - unieważniona	Akcja Zima 2022 - ok. 932,	Akcja zima 2023 - ok. 422
		Akcja Lato 2021 - 127	Akcja Lato 2022 - ok. 370	Akcja Lato 2023 - ok. 592
4.	Liczba podmiotów otrzymujących dotację w ramach realizacji zadania publicznego pod nazwą „Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu i turystyki”	39	40	40
5.	Liczba podmiotów otrzymujących dotację w ramach realizacji zadania publicznego pod nazwą „Prowadzenie Środowiskowych Programów Profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych”	33	33	35
6.	Liczba uczestników zadania pod nazwą „Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu i turystyki”	3 172	3 583	3 600
7.	Liczba uczestników zadania pn.: „Prowadzenie Środowiskowych Programów Profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych”	2 123	2 544	2 692
8.	Liczba imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych organizowanych na terenie miasta	20 wydarzeń	138 wydarzeń	189 wydarzeń

Komentarz do powyższych wskaźników:

- liczba miejskich instytucji kultury, które co roku organizują różnego rodzaju zajęcia, zapewniając katowickim dzieciom i młodzieży atrakcyjne formy spędzania wolnego czasu, na przestrzeni ostatnich lat plasuje się na tym samym poziomie;

- liczba dzieci, które skorzystały z zajęć organizowanych w szkołach i placówkach oświatowych w ramach akcji „Lato w mieście” i akcji „Zima w mieście” od lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Oferta jest bardzo szeroka i obejmuje zarówno zajęcia zamknięte, jak i otwarte, bezpłatne oraz odpłatne. Co roku około 50 szkół i placówek oświatowych bierze udział w realizacji ww. zadań; Na przestrzeni realizacji programu systematycznie rosła liczba dzieci i młodzieży korzystającej z tej formy organizacji czasu w mieście w trakcie przerw w okresach ferii i wakacji;
- zajęcia organizowane przez Uczniowskie Kluby Sportowe, kluby sportowe oraz stowarzyszenia sportowe w ramach akcji „Lato w mieście” i akcji „Zima w mieście” mają charakter otwarty, uczestniczą w nich zarówno zawodnicy klubów i stowarzyszeń, jak i osoby z zewnątrz, korzystające z akcji doraźnie. Dzięki dotacji ze strony miasta katowickie kluby i stowarzyszenia sportowe mogły realizować wymienione zadania przedstawiając bogatą ofertę sportową dla katowickich dzieci i młodzieży, zarówno pod względem różnorodności zajęć, jak ich powszechnej dostępności. Na przestrzeni realizacji programu zaobserwowano wzrost liczby dzieci i młodzieży korzystającej z tej formy aktywnego spędzania czasu w mieście w trakcie ferii i wakacji;
- liczba uczestników zadania pn.: „Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu i turystyki” rokrocznie wzrastała wraz z ilością podmiotów otrzymujących dotację na realizację przedmiotowego zadania publicznego. Równocześnie kluby realizujące ww. zadanie starają się sukcesywnie zwiększać liczbę zawodników przeprowadzając dla nich dodatkowe nabory. Obserwujemy, że liczba uczestników zadania wzrastała w każdym roku realizacji programu;
- liczba uczestników zadania pn.: „Prowadzenie Środowiskowych Programów Profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych” rokrocznie wzrastała wraz z ilością podmiotów otrzymujących dotację na realizację przedmiotowego zadania publicznego. Równocześnie kluby realizujące ww. zadanie starają się zwiększać sukcesywnie liczbę zawodników przeprowadzając dla nich dodatkowe nabory. Obserwujemy, że liczba uczestników zadania wzrosła w kolejnych trzech latach realizacji programu;
- w 2023 roku nastąpił znaczny wzrost ilości imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych organizowanych na terenie miasta Katowice. Podmioty organizując imprezy korzystają z dotacji w ramach otwartych konkursów ofert, ze współfinansowania imprez w ramach współorganizacji w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz przekazywania pucharów, medali i statuetek jako nagród.

Priorytet 3 Wspieranie funkcjonowania rodzin ze specyficznymi trudnościami, stanowiącymi zagrożenia rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci

Cel szczegółowy 1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Zadanie 1. Prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zadania zostały ujęte w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025. Program ten objęty jest osobnym sprawozdaniem).

Ośrodek Interwencji Kryzysowej jest komórką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach zajmującą się udzielaniem pomocy osobom dotkniętym przemocą domową oraz innymi kryzysami takimi jak np. śmierć, syndrom suicydalny, rozwód, utrata pracy itp. Do zadań Ośrodka należy m.in. zapewnienie pomocy psychologicznej, w tym interwencji kryzysowej, poradnictwa specjalistycznego (w tym prawnego), prowadzenie działań interwencyjnych, a także pomoc w uzyskaniu schronienia. Ośrodek stanowi jeden z elementów sieci pomocowej budowanej przez różne instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Sytuacja taka sprzyja doskonaleniu form współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz osób poszkodowanych i zwiększa efektywność podejmowanych działań. W Ośrodku znajduje się również siedziba Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej*, w którym pracują osoby obsługujące go od strony organizacyjno-technicznej.

Wskaźniki realizacji:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2021 rok	2022 rok	2023 rok
1.	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	836	901	928
2.	liczba uruchomionych w roku sprawozdawczym „Niebieskich Kart” w rodzinach *	316	374	428
3.	Liczba dzieci dotkniętych przemocą korzystających ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPS	56	44	35
4.	Liczba osób korzystających z realizowanych programów terapeutycznych i edukacyjnych	0	0	8

5.	Liczba osób stosujących przemoc uczestniczących w programach edukacyjno-korekcyjnych	21	20	22
----	--	----	----	----

* Od 22 czerwca 2023r. w związku ze zmianą przepisów identyfikowana jest przemoc domowa, która jest pojęciem szerszym niż definiowana dotychczas „przemoc w rodzinie”

Komentarz do powyższych wskaźników:

- liczba rodzin objętych w danym roku procedurą „Niebieskie Karty” jest sumą rodzin wobec których w poprzednich latach została ona uruchomiona (i nie jest zamknięta) oraz liczby uruchomionych procedur w danym roku sprawozdawczym. Z porównania danych za lata 2022-2023 wynika, że w 2023 r. ich liczba znacząco wzrosła. Wynikać to może z kilku przyczyn, m.in. wydłużenia prowadzenia procedury w danej rodzinie oraz wzrostu liczby uruchomionych procedur. Powodem wzrostu ilości procedur mogą być również zmiany przepisów - nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym poszerzenia listy osób doznających przemocy, uwzględnianiem przemocy ekonomicznej i cyberprzemocy;
- do uruchomienia procedury „Niebieska Karta” są uprawnione następujące podmioty: policja, pomoc społeczna, oświata, ochrona zdrowia, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacje pozarządowe. Z porównania danych wynika, że w 2023r. liczba uruchomionych procedur „Niebieskie Karty” wzrosła. Ilość uruchamianych w danym roku procedur zależy od ilości zgłoszeń pochodzących głównie od osób poszkodowanych oraz świadków;
- w rodzinach, w których występuje przemoc bezpieczeństwo dzieci, ich potrzeby, oraz prawidłowy rozwój są narażone na deprywację. Zatem Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPS oferuje pomoc także dzieciom, aby pomóc im dojść do równowagi i zminimalizować skutki trudnych doświadczeń. Z porównania danych wynika, że liczba dzieci korzystających z pomocy spadła. Wynika to między innymi z możliwości zaproponowania rodzicom i opiekunom dzieci bezpłatnej specjalistycznej pomocy psychoterapeutycznej. Dzieci korzystały z wsparcia w ramach realizowanego w 2023r. „Programu Pomocy Psychologicznej i Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży – Mieszkańców Miasta Katowice – do 18 Roku Życia”, finansowanego ze środków własnych miasta Katowice i koordynowanego przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPS;
- głównym celem programów o charakterze psychoedukacyjnym i terapeutycznym realizowanych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach jest łagodzenie skutków negatywnych doświadczeń członków rodzin w których występuje zjawisko przemocy domowej. Program terapeutyczno-psychologiczny kierowany do osób stosujących przemoc nie był realizowany w 2023r. ponieważ większe zapotrzebowanie było na zajęcia korekcyjno-edukacyjne. Z kolei program edukacyjno-wsparciowy kierowany do osób doznających przemocy był realizowany od marca do października 2023 roku i uczestniczyło w nim 8 osób.

Cel szczegółowy 2. Profilaktyka i leczenie uzależnień

Zadanie 1. Organizowanie grup terapeutycznych oraz pomocy rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin.

W ramach zadania w 2023 r. realizowano:

- Kompleksowy program terapeutyczny dla osób uzależnionych od alkoholu, podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, ze znacznym upośledzeniem w funkcjonowaniu społecznym prowadzone przez Centrum Psychiatrii w Katowicach na zlecenie Urzędu Miasta Katowice. Liczba uczestników: **74 (31 osób w oddziale dziennym, 43 osoby w grupach wstępnych)**; liczba osobodni - **960**, 20 spotkań w ramach grup wstępnych, 20 godz. spotkań z terapeutą;
- program terapeutyczny dla Dorosłych Dzieci Alkoholików, w ramach którego zrealizowano zajęcia dla **2** grup terapeutycznych dla **24** uczestników. Liczba zrealizowanych godzin wyniosła **141**;
- zajęcia prowadzone przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe JEDRUŚ przy ul. Macieja 10 w Katowicach dla **139** uczestników. Liczba zrealizowanych godzin spotkań wyniosła **645**;
- zajęcia prowadzone przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe DWÓJKA przy ul. Bp H. Bednorza 22 w Katowicach – przeprowadzono **1 200** godzin zajęć i spotkań dla **409** uczestników, ponadto udzielono **980** porad i informacji telefonicznych w ramach pierwszego kontaktu;

- „Telefon zaufania, w tym w zakresie problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przemocy domowej” prowadzony przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe DWÓJKA przy ul. Bp H. Bednorza 22 w Katowicach. Udzielono **1 971** porad, dyżury codziennie w godz. 18.00-6.00 (w okresie I-VII) oraz 19.00-6.00 (w okresie VIII-XII);
 - w ramach wyjazdów o charakterze terapeutyczno-rehabilitacyjnym Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe DWÓJKA zorganizowało:
 - a. **14** dniowy obóz terapeutyczno-integracyjny, w którym uczestniczyły **24** osoby finansowane w ramach dotacji,
 - b. **5** dniowe zimowisko integracyjno-rozwojowe, w którym uczestniczyło **19** osób;
 - Ogólnopolski Zlot Rodzin Abstynenckich Małe Ciche zorganizowany przez Trzeźwościowe Stowarzyszenie Kulturalno - Turystyczne, w którym uczestniczyło **75** osób;
 - Punkt Konsultacyjny i Pomocy Kryzysowej przy ul. Opolskiej 9 w Katowicach prowadzony przez Wspólnotę Dobrego Pasterza, z pomocy którego skorzystało **960** osób i udzielono **4 080** godzin porad (nazwa zadania „Start w nowe życie”);
 - w ramach Poradni dla Osób Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych i Współzależnionych prowadzonej przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii przy ul. Warszawskiej 19 w Katowicach zrealizowano:
 - a. terapię indywidualną dla **488** osób, 251 godz.,
 - b. terapię rodzinną dla **31** osób, 62 godz.,
 - c. spotkania grupy edukacyjno-motywującej dla **96** osób, 16 godz.,
 - d. spotkania grupy dla rodziców dla **16** osób, 48 godz.,
 - e. poradnictwo dla **740** osób. 939 godz.
 Łącznie ww. pomocą objęto **1 371** osób, w ramach **1 316** godzin.
 - „Powrót do siebie. Cykl spotkań wspierających rodziny z problemem uzależnień” organizowany przez Fundację Wolne Miejsce: **20** osób, 8 spotkań;
 - Poradnia Specjalistyczna STREFA ZMIANY mieszcząca się w Katowicach przy ul. Ligockiej 5 prowadzona przez Stowarzyszenie Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii - z pomocy terapeuty, psychologa lub psychiatry dla dzieci, młodzieży oraz opiekunów i wychowawców skorzystało **339** osób w ramach **1 382** godzin.
- W sumie we wszystkich w/w programach wzięło udział **3 454** osób. Łącznie na przeprowadzenie porad i spotkań poświęcono **12 723** godzin/osobodni.

Zadanie 2. Prowadzenie ustawowej procedury o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

W ramach prowadzenia ustawowej procedury o zobowiązanie do leczenia odwykowego wydano:

- **215** wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego złożone przez członków rodzin, MOPS, Policję, Prokuraturę lub inne instytucje;
- **53** opinie biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu sporządzonych na zlecenie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie 3. Organizowanie i wspieranie realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami.

W 2023 roku realizowano następujące programy:

- Środowiskowe Programy Profilaktyczne prowadzone w **7** szkołach, z których skorzystało **1 301** uczestników. Zrealizowano w sumie **2 985** godzin zajęć;
- Programy Profilaktyczne realizowane podczas zajęć lekcyjnych przez Stowarzyszenie Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii tj.:

a. „**Debata**” - 25 edycji programu (2 godz. lekcyjne w jednej edycji programu – razem 50 godzin) dla **521** uczestników,

b. „**ARS – jak dbać o miłość**” – 20 edycji programu (6 godz. lekcyjnych w jednej edycji programu – razem 120 godzin) dla **1 518** uczestników,

c. „**Smak życia, czyli debata o dopalaczach**” – 20 edycji programu (2 godz. lekcyjne w jednej edycji programu – razem 40 godzin) dla **448** uczestników,

d. „**Cukierki**” – 25 edycji programu (2 godz. lekcyjne w klasach I-III - razem 50 godzin) dla **495** uczestników,

e. „**Zaplatani w sieci**” – 25 edycji programu (2 godz. lekcyjne - razem 50 godzin) dla **531** uczestników,

f. „**Smartfon – przyjaciel czy wróg**” - 25 edycji programu (2 godz. lekcyjne - razem 50 godzin) dla **184** uczestników;

- „**Archipelag Skarbów**” program profilaktyki zintegrowanej przeprowadzony przez Fundację YAQ - 10 godz. zajęć (dla dzieci oraz rodziców), **210** uczestników;

- program profilaktyki dot. zagrożeń używania środków psychoaktywnych prowadzony przez UKS OKTAGON - 18 edycji (po 2 godz. jedna edycja programu, razem 36 godz.), **540** uczniów.

Razem z w/w programów realizowanych na terenie szkół skorzystało **5 748** uczestników w ramach **3 391** godzin lekcyjnych zajęć.

- Program „**Nie wiesz co robić? Róbmy dobro!**” (streetworking, wsparcie i poradnictwo wobec osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami, spotkania, warsztaty, koncerty i wyjazdy profilaktyczno-edukacyjne) zorganizowany przez Wspólnotę Dobrego Pasterza Klub „Wysoki Zamek” (ul. Gliwicka 96 w Katowicach) dla **2 084** osób, w sumie zrealizowano **5 302** godziny;

- 7 dniowe kolonie profilaktyczne, podczas których realizowano program profilaktyki uzależnień, zorganizowane przez Parafię św. Józefa Robotnika - **40** dzieci;

- konferencja dla ojców pt. „**Sila&czułość**” zorganizowana przez Fundację Cyryla i Metodego - **28** ojców.

Łącznie w ww. programach i przedsięwzięciach uczestniczyło **7 900** osób w ramach **8 693** godzin zajęć.

Wskaźniki realizacji:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2021 rok	2022 rok	2023 rok
1.	Liczba osób uzależnionych i ich rodzin, które skorzystały z pomocy terapeutyczno-rehabilitacyjnej	1 308	3 753	3 454
2.	Liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego	216	200	215
3.	Liczba wydanych opinii przez biegłych sądowych	63	63	53
4.	Liczba uczestników programów profilaktycznych	7 610	8 739	7 900

Komentarz do powyższych wskaźników:

- porównanie wskaźników na przestrzeni ostatnich trzech lat wskazuje na utrzymującą się liczbę osób uzależnionych i ich rodzin objętych pomocą terapeutyczno-rehabilitacyjną. Wzrost pojawił się w 2022 roku w stosunku do roku poprzedniego Wynikało to z powrotu, po okresie ograniczeń epidemiologiczno-sanitarnych w 2021 r. związanych z pandemią COVID-19, do pełnej działalności organizacji pozarządowych i placówek świadczących tego rodzaju pomoc oraz uruchomieniem nowych miejsc pomocy;

- w zakresie liczby uczestników programów profilaktycznych nastąpiło zmniejszenie spowodowane ograniczeniem liczby środowiskowych programów profilaktycznych realizowanych w szkołach.

Priorytet 4 Przeciwdziałanie ubóstwu rodzin z dziećmi i zabezpieczenie socjalne

Cel szczegółowy 1. Zapobieganie ubóstwu rodzin, w tym: niepełnych, o niskich dochodach, wielodzietnych.

Zadanie 1. Wsparcie materialne udzielane dzieciom w formie świadczeń z pomocy społecznej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, w którym ustalana jest sytuacja osobista, rodzinna, dochodowa i majątkowa osób/rodzin oraz w oparciu o politykę świadczeń, istniała możliwość złożenia wniosku o udzielenie pomocy, w formie dofinansowania do kolonii organizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Jednym z ważniejszych zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest zapewnienie dożywiania dzieciom z rodzin niewydolnych wychowawczo, rodzin w stosunku do których istnieją uzasadnione przesłanki o możliwości wykorzystania środków finansowych niezgodnie z przeznaczeniem oraz z rodzin, które nie są w stanie zapewnić swym dzieciom zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, w tym odpowiedniego dożywiania. W roku 2023 zadanie realizowano przy stałej współpracy z Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Katowice, Centrum Usług Wspólnych oraz publicznymi i niepublicznymi żłobkami, przedszkolami oraz szkołami, w których wydawane były posiłki. W okresie przerw od zajęć dydaktycznych tj. w okresie ferii zimowych oraz wakacji letnich, w każdej z dzielnic miasta dyżurowały szkoły wydające posiłki. Dzięki takiemu rozwiązaniu możliwe było zapewnienie dożywiania wszystkim potrzebującym dzieciom, także w okresie przerw w nauce szkolnej.

W 2023 roku z pomocy w formie dożywiania organizowanego w przedszkolach i szkołach skorzystało także 475 dzieci z terenu Ukrainy, które przybyły do Polski w związku z konfliktem zbrojnym. W ramach tej pomocy każde dziecko, niezależnie od kryterium dochodowego, miało możliwość skorzystania z doraźnej pomocy w formie obiadu przez okres dwumiesięczny. Pomoc dla dzieci z rodzin spełniających warunki wskazane w ustawie o pomocy społecznej przy jednoczesnym spełnieniu kryterium dochodowego w wysokości 100% mogła być kontynuowana także po zakończeniu tego okresu. W przypadku dzieci uczęszczających do przedszkola pomoc udzielana była także w formie śniadania i podwieczorku.

Zadanie 2. Świadczenie z rządowego Programu „Rodzina 500+”.

Program Rodzina 500+ został wprowadzony 1 kwietnia 2016 roku znacząco wpływając na bezpieczeństwo ekonomiczne rodzin. Rodziny inwestują w rozwój dzieci, przeznaczając środki na ich edukację, zdrowie oraz aktywność społeczno-kulturalną.

Od 1 kwietnia 2016 roku do 31 grudnia 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował ww. ustawę. W ramach realizacji ustawy przyznawane było świadczenie wychowawcze, które wynosiło 500 zł miesięcznie na dziecko. Przyznanie świadczenia nie było uzależnione od sytuacji dochodowej rodziny.

Od 1 stycznia 2022 roku realizację zadania przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych, natomiast Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach do 31 maja 2022 roku wypłacał świadczenia przyznane na podstawie wniosków złożonych do 31 grudnia 2021 roku. W związku z wygaśnięciem zadań, w 2023 r. realizowane były również wypłaty środków w ramach programu „Rodzina 500+” po odwieszeniu postępowań za zaległe okresy oraz na skutek wydanych rozstrzygnięć w zakresie koordynacji systemu zabezpieczeń społecznych na obszarze Unii Europejskiej.

Zadanie 3. Świadczenie z rządowego programu „Dobry start”.

Od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizował rządowy program „Dobry start”. W ramach programu, dla każdego dziecka rozpoczynającego rok szkolny, zostało wypłacone jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł.

Od 1 lipca 2021 roku MOPS rozpatrywał wnioski złożone do 30 listopada 2020 roku, w stosunku do których postępowanie zostało zawieszona. Od 1 lipca 2021 roku realizację zadania przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Wskaźniki realizacji:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2021 rok	2022 rok	2023 rok
1.	Liczba dzieci, które skorzystały z dofinansowania do wypoczynku letniego	0	60	57
2.	Liczba dzieci, które skorzystały z dofinansowania do „zielonej szkoły”	0	0	513
3.	Liczba dzieci, które otrzymały wyprawkę szkolną	0	0	0
4.	Liczba dzieci objętych dożywianiem dodatkowym	0	0	0
5.	Liczba dzieci, które otrzymały dofinansowanie do	0	0	0

	biletów na dojazd do szkoły			
6.	Liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą w formie posiłków	2 322	2 252	2 091
7.	Liczba dzieci, dla których wypłacono świadczenie z programu „Dobry start”	285	0*	0*
8.	Liczba dzieci, dla których wypłacono świadczenie wychowawcze	43 274	40 822	15**

* zadanie przekazane do ZUS

** zadanie przekazane do ZUS – wypłacone świadczenia przyznane po podjęciu zawieszono postępowania oraz w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego za poprzednie okresy świadczeniowe

Komentarz – ocena, wnioski, rekomendacje

- w 2021 roku z uwagi na pandemię wirusa COVID-19 i wprowadzone na terenie kraju obostrzenia, wypoczynek letni nie był organizowany. W latach 2022-2023 z dofinansowania do wypoczynku skorzystało kolejno 60 oraz 57 dzieci.
- pomoc w formie dożywiania dzieci i młodzieży stanowi ważną rolę w procesie wspierania rodziny. Realizacja tego zadania jest zasadniczym elementem zapobiegania ubóstwu rodzin i niedożywieniu. Regularne spożywanie posiłków ma pozytywny wpływ na stan zdrowia dzieci i młodzieży oraz pozwala kształtować właściwe nawyki żywieniowe.

III. Podsumowanie i rekomendacje

Przeprowadzona analiza działań wynikających z założeń „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021-2023” pozwala na sformułowanie wniosków, iż w 2023 roku:

- wspierano rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez stałe rozwijanie bezpłatnego poradnictwa i usług asystenckich na rzecz rodzin przeżywających różnego rodzaju trudności (bezpłatne poradnictwo specjalistyczne, usługa asystenta rodziny);
- aktywnie wspierano działania placówek wsparcia dziennego zapewniających pobyt dla dzieci i młodzieży;
- realizowano działania na rzecz rodziny, macierzyństwa i rodzicielstwa oraz zapewniano opiekę dla dzieci do lat 3;
- realizowano programy wspierające rodziny oraz wpływające na poprawę warunków ich życia;
- wyrównywano szanse edukacyjne dzieci i młodzieży poprzez udzielanie im wsparcia finansowego;
- wzbogacano ofertę edukacyjną dla dzieci i młodzieży oraz wspierano uzdolnionych uczniów;
- wspierano realizację zadań służących aktywnemu spędzaniu czasu wolnego przez dzieci i młodzież oraz działania mające na celu wzbogacenie oferty kulturalnej dla dzieci i młodzieży;
- realizowano działania służące podnoszeniu aktywności fizycznej, upowszechnianiu zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży;
- realizowano działania profilaktyczne oraz działania służące rozwiązywaniu problemów uzależnień poprzez realizację programów skierowanych do dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych;
- realizowano wsparcie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez programy profilaktyczno – edukacyjne oraz wspieranie placówek przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzonych przez organizacje pozarządowe;
- udzielano wsparcia finansowego dla dzieci głównie poprzez pomoc w formie posiłków czy dofinansowania do wypoczynku letniego,

Gminny program wspierania rodziny obejmujący katowickie rodziny, przyczynił się do wzmacniania funkcji rodziny, umożliwiał wzmacnianie kompetencji wychowawczych, a także zapewniał sieć wsparcia instytucjonalnego umożliwiającego zapewnienie właściwej opieki nad dziećmi. Istotnym elementem stały się działania profilaktyczne, których realizacja przeciwdziała niekorzystnym zjawiskom oraz łagodzi potencjalne

problemy społeczne. Na podstawie powyższych wniosków rekomenduje się rozwijanie dotychczasowych form i kierunków oddziaływań mających na celu poprawę warunków funkcjonowania i rozwoju rodziny.

IV. Źródła finansowania programu

Źródła finansowania programu w 2023 roku (wykonanie w 2023 roku)					
Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Kwota	Klasyfikacja budżetowa (rozdział)	Uwagi
Priorytet 1.					
Cel szczegółowy 1: Wsparcie systemowe środowiskowe i instytucjonalne rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych					
- doskonalenie warunków udzielania wsparcia środowiskowego					
1	Prowadzenie pracy socjalnej ukierunkowanej na wspieranie rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	MOPS	170 124,17 zł	85219	
2	Świadczenie poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, świadczonego osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych	WPS	0,00 zł	85218	
3	Zapewnienie psychoterapii indywidualnej, par i rodzin ukierunkowanej na niesienie pomocy członkom rodziny w celu ich lepszego funkcjonowania oraz terapii środowiskowej dzieci, młodzieży i ich rodzin	MOPS	342 917,50 zł	85154 85219 85504	tym: Pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży realizowana w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
4	Prowadzenie mediacji rodzinnych w zakresie spraw związanych z funkcjonowaniem rodziny i potrzebami ich członków				
5	Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny polegającego na systematycznym towarzyszeniu rodzinie z dziećmi	MOPS	1 392 452,77 zł	85154 85504	Zadanie częściowo realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
6	Wsparcie rodziny poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego	MOPS	3 402 429,79 zł	85153	Zadanie realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
				85154	
				85504	
		WPS	2 082 412,00 zł	85153	Zadanie realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
			2 042 468,00 zł	85154	
7	Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka	WPS	0,00 zł	85595	
8	Wsparcie rodzin z dziećmi poprzez zapewnienie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Żłobku Miejskim	Żłobek Miejski	26 878 462,54 zł	85516	Wykonanie za 2023 r.

9	Wsparcie dla rodzin z dziećmi poprzez dotowanie miejsc w żłobkach niepublicznych	WPS	9 160 880,00 zł	85516	Wykonanie za 2023 r.
10	Program „Katowicka Karta Mieszkańca”	WI	228 903,00 zł	75095	utrzymanie systemu i asysta techniczna – 110 700,00 zł; pakiety niespersonalizowanych Kart – 68 388,00 zł;
		Miejskie jednostki kultury i sportu	5 589 225,67 zł		Ubytki dochodów jednostek miejskich w ramach udzielonych zniżek dla posiadaczy Karty: Katowickie Wodociągi – 4 746 069,00 zł; MOSiR – 714 232,00 zł; MZUiM - 35 190,00 zł; jednostki kultury – 93186,67 zł; Pałac Młodzieży - 548,00 zł
11	Ogólnopolska „Karta Dużej Rodziny”	WOiZ	38 429,14 zł	85503	dotacja ŚUW: 27 496,00 zł; środki własne: 10 933,14 zł
RAZEM			51 328 704,58 zł		
Priorytet 2.					
Cel szczegółowy 1: Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży					
1	Pomoc finansowa i rzeczowa uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	WEiS	540 881,11 zł	85415	środki z dotacji: 431 097,81 zł środki z miasta: 109 783,30 zł
			226 597,52 zł		Dofinansowanie na zakup podręczników szkolnych i materiałów edukacyjnych „Wyprawka szkolna”
			167 548,00 zł	85495	Stypendia i zasiłki szkolne dla uczniów z Ukrainy - środki z Funduszu Pomocy
Cel szczegółowy 2: Promowanie i wspieranie uzdolnionych uczniów					
1	Wyróżnianie i nagradzanie dzieci i młodzieży	WEiS	522 364,91 zł	73095	Katowicki Diament Edukacyjny – dotacja dla Uniwersytetu Śląskiego
			56 629,27 zł	73095	Realizacja programu „Uniwersytet Najlepszych” dotacja dla Uniwersytetu Śląskiego
Cel szczegółowy 3: Wzbogacanie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży					
1	Wzbogacanie oferty edukacyjnej szkół i placówek oświatowych	WEiS	304 250,00 zł	85412	„Zielone szkoły” CUW środki z dotacji: 36 500 zł Środki z miasta: 15 800 zł
			1 069 853,97 zł	80101	„Zielone szkoły” jednostki oświatowe środki z dotacji: 160 050,00 zł Środki z miasta: 91 900,00 zł
					zajęcia z zakresu kodowania i programowania i matematyki klasy III i IV szkoły podstawowej - projekt realizowany w roku szkolnym 2022/2023

			1 061 989,48 zł	80195	zajęcia z pływania w ramach projektu „Jak ryba w wodzie” – uczniowie klas III szkół podstawowych; wynajem torów pływackich i opieka ratowników
			371 309,67 zł	80195	dowóz uczniów w ramach projektu "Jak ryba w wodzie".
			1 250 889,15 zł	80115 80116 80117 80120 80121 80134	Program Edukacji Regionalnej „Serce Metropolii”. Kalkulacje przeprowadzono na podstawie liczby oddziałów z roku szkolnego 2022/2023 i 2023/2024 (obliczono wartość średnioroczną)
			61 379,37 zł	80195	„Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi” w obszarze „edukacja, oświata i wychowanie”

Cel szczegółowy 4: Sport, rekreacja i wypoczynek

1	Zagospodarowanie w okresie wakacyjnym czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez ich udział w imprezach i zajęciach organizowanych w ramach zimowego oraz letniego wypoczynku	WEiS	19 890,00 zł	92605	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2023 rok – Akcja Zima w mieście 2023 i Akcja Lato w mieście 2023
		WEiS	20 000,00 zł	92605	
		ŚTLiA "Ateneum"	0,00 zł	92106	Akcja zima w mieście
		Miejskie Domy Kultury	12 828,10 zł	92109	
		<i>MDK „Bogucice-Zawodzie”</i>	<i>0,00 zł</i>	92109	
		<i>MDK „Koszutka”</i>	<i>211,98 zł</i>	92109	
		<i>MDK „Ligota”</i>	<i>5 384,84 zł</i>	92109	
		<i>MDK „Południe”</i>	<i>6 200,00 zł</i>	92109	
		<i>MDK „Szopienice-Giszowiec”</i>	<i>1 031,28 zł</i>	92109	
		Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach	65,30 zł	92110	
		Katowice Miasto Ogrodów - Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek	3 529,00 zł	92113	
		MBP w Katowicach	- zł	92116	
		Muzeum Historii Katowic	5 000,00 zł	92118	
		ŚTLiA "Ateneum"	58 449,53 zł	92106	
		Miejskie Domy Kultury	42 773,27 zł	92109	
		<i>MDK „Bogucice-Zawodzie”</i>	<i>13 232,78 zł</i>	92109	
		<i>MDK „Koszutka”</i>	<i>2 382,16 zł</i>	92109	
		<i>MDK „Ligota”</i>	<i>13 651,50 zł</i>	92109	
		<i>MDK „Południe”</i>	<i>12 000,00 zł</i>	92109	
<i>MDK „Szopienice-Giszowiec”</i>	<i>1 506,83 zł</i>	92109			

		Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach	500,76 zł	92110	
		Katowice Miasto Ogrodów - Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek	18 458,00 zł	92113	
		MBP w Katowicach	13 050,00 zł	92116	
		Muzeum Historii Katowic	5 000,00 zł	92118	
2	Współpraca z Uczniowskimi Klubami Sportowymi, klubami sportowymi, stowarzyszeniami sportowymi oraz organizacjami pozarządowymi mająca na celu upowszechnianie kultury fizycznej i sportu	WEiS	1 555 066,50 zł	92605	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2023 rok, Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii.
			900 000,00 zł	85153	
				85154	
3	Wspieranie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych dla mieszkańców miasta		53 324,78 zł	92605	
	RAZEM		8 341 627,69 zł		
Priorytet 3					
Cel szczegółowy 1: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie					
1	Prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zadania zostały ujęte Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie)	MOPS	242 489,80 zł	85154	Zadanie realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Cel szczegółowy 2: Profilaktyka i leczenie uzależnień					
1	Organizowanie grup terapeutycznych oraz pomocy rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i osób z deficytami poznawczymi	WPS	128 917,00 zł	85153	Środki wydatkowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2023 rok
			729 577,00 zł	85154	
		MOPS	582 435,57 zł	85154	
2	Prowadzenie ustawowej procedury o zobowiązanie do leczenia odwykowego	WPS	127 210,00 zł	85154	j.w. Koszt wynagrodzenia za udział w posiedzeniach Komisji, opłaty za opinie biegłych sądowych oraz koszty sądowe.
3	Organizowanie i wspieranie realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami	szkoły	236 758,37 zł	85153	Programy realizowane przez jednostki oświatowe w 2023 roku
			243 407,36 zł	85154	
		WPS	79 800,00 zł	85153	j.w.(zlecenie realizatorom zewnętrznym)
			142 736,00 zł	85154	

	RAZEM		2 513 331,10 zł		
Priorytet 4					
Cel szczegółowy 1: Zapobieganie ubóstwu rodzin, w tym: niepełnych, o niskich dochodach, wielodzietnych.					
1	Wsparcie udzielane rodzinom w formie świadczeń z pomocy społecznej (dofinansowanie wypoczynku letniego, dofinansowanie „zielonej szkoły”, wyprawki szkolne, dożywianie dodatkowe, bilety dla dzieci na dojazd do szkoły)	MOPS	131 748,00 zł	85214	Dofinansowano wypoczynek letni.
2	Wsparcie udzielane rodzinom w formie świadczeń z pomocy społecznej (obiady dla dzieci i młodzieży)	MOPS	3 825 859,17 zł	85230	Zadanie realizowane w ramach programu ostonowego.
	RAZEM		3 957 607,17 zł		
Razem koszt całkowity			66 141 270,54 zł		
Łączna suma kosztów realizacji „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021-2023” w 2023 r. wyniosła 66 141 270,54 zł . W tabelach powyżej nie uwzględniono środków w ramach rządowych Programów: „Rodzina 500+” oraz "Dobry start" z uwagi na fakt, iż są one finansowane z budżetu państwa.					
Priorytet 4					
Cel szczegółowy 1: Zapobieganie ubóstwu rodzin, w tym: niepełnych, o niskich dochodach, wielodzietnych.					
1	Rządowy Program „Rodzina 500+”	MOPS	58 765,39 zł	85502	Zadanie przeniesione do ZUS od czerwca 2022 r. MOPS tylko realizuje zobowiązania wymagalne ze skarbu państwa po zakończeniu realizacji zadania w maju 2022r.
2	Świadczenie z rządowego programu „Dobry start”	MOPS	0,00 zł	85504	Realizatorem zadania jest ZUS.
	RAZEM		58 765,39 zł		